

V I E N Y B Ė

76 M. 22 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. BIRŽELIO (JUNE) 1 D.

Telefonas:
APlegate 7-7257

KAINA 15 C

Redaktorius Vytautas Širvydas Vienybės namuose, Juozo Tysliavos kambaryje. Čia velionis praleisdamo daugiausia darbo valandų redaguodamas laikraštį.

J. N. Tysliavos nuotrauka

Vytautas Širvydas ir Vienybė

Vytautas Širvydas, kurio rašiniams Vienybės skiltyse gėrisi visų kartų lietuviai ir kuris tiems skaitytojams yra pažįstamas ne tik nuo to laiko, kai mirė Juozas Tysliava ir kai jisai sutiko ateiti čia kaip redaktorius, pereitą savaitgalį pabuvojo Vienybėje ir su vienybiečiais.

Su dabartiniu Vienybės redakcijos ir bendradarbių štabu Vytautas Širvydas dabar buvo susitikęs pirmą sykį. Visą ketvirtadienio pavakarę praleista besikalbant aktualiais laikraščio klausimais, o šeštadienį, kai tasai susitikimas buvo praplėstas, tai ir plačiau prisiminta Širvydų buvimas su Vienybe ir su jos artimaisiais bendradarbiais ir skaitytojais.

Tai buvo specialiai surengtame vakare, šeštadienį, gegužės 27 d., Vienybės namuose.

Vakaro programą vedė ilgametis bendradarbis ir redaktorius Juozas Valakas. Kalbas pradėjo Pranas Narvydas, kuris turėjo laimės pažinoti abudu Širvydus, ir senąjį Juozą, buvusį anuomet redaktorių, ir dabartinį, jo sūnų, Vytautą, anksčiau vienu laiku redagavusi Vienybę ir dabartinį jos redaktorių, kurio raštais ir patarimais Vienybė šiuo metu naudojasi ir vadovaujasi.

Paaikškėjo, kad tuo metu kaip tik buvo suėjusi ir Širvydų 39 metų vedybinio gyvenimo sukaktis, kurią jo mieli bičiuliai veikiausiai suskato atžymėti.

Bendrai Širvydų atvykimas į Brooklyną po ilgesnio čia nebuvimo laiko buvo malonus tiek seniems, tiek naujiems vienybiečiams, todėl ir vakaro programa nukrypo į Širvydų pagerbimą, kaip ir buvo pradžioje planuota.

Prano Narvydo kalba dedama kitoje šios laidos vietoje. Po jo Širvydų giminę plačiai ir originaliai apibūdino Stasys

Jakštas, nuoširdus Vienybės bendradarbis.

Jakštas, kuris dar mokiniu būdamas sakėsi girdėjęs apie senį Širvydą, apie jaunąjį Širvydą (Vytautą) kalbėdamas, pradėjo tvirtinimu, kad Vy-

tautas pastatęs savo Tėvui "tinkamą paminklą".

Jisai kalbėjo apie Vytauto Širvydo suredaguotą Tėvo biografiją, kurioje jisai sudėjo nematytai daug medžia-

Nukelta į 4 psl.

MES

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Mūsų žurnalai sąmoningam lietuviui neša dirgsniams dinamito, tačiau mūsų spauda, kurioje daug galvų dailiškai sumeistrina visokius raišiumus, retai iš savo dramblinių bokštų aukštumų žvilgteri į žurnaluose esančias kultūrinės žemumas. Štai, balandžio mėnesio Karys, A. Reklaitis rašo apie mūsų kariškių Ramovės sąjungą ir jos 10 metų veiklą Amerikoje (čia 13 skyrių, 6 skyriai kitur). Sąjunga Chicagoje įkūrė Laisvės Kovų muziejų, kainavusį per \$7,000. Išleido anglų kalba (K. Jurgėlos) ir lietuvių (O. Urbono) veikalus apie Žalgirio mūšį. Leidžia mėnesinį žurnalą Karį. Toliau, P. Būtėnas tiksliai įrodo netikslumus lietuvių ir prūsų žemės XIII a. žemėlapyje, kurį okupanto istorikai privertė įdėti į Vilniuje išleistą 1957 m. Liet. istorijos I t. Sako: "Spaudoje žinovams dėl šio žemėlapiu neatsiliepiant, nutariau savo užrašais atsiremdamas Karyje išspausdinti politikų, diplomatų ir valstybinių sienų nustatintojų žinias." Mūsų politikai diplomatai (bent į spaudą rašantieji) labiau Chruščovo nusičiaudėjimais ar Kongo ir Laoso įvykiais rūpinasi, negu savo tautos reikalais. Todėl Būtėno darbą teįvertins tik tie, kuriems lietuvių istorija svarbesnė ir meilesnė už visų kitų tautų istorijas.

Daug lietuviškos kultūrinės medžiagos ir balandžio mėnesio Aiduose. P. Rabikauskas patikslina pirmojo lietuviškojo žodyno, gramatikos ir lietuviškų knygų autoriaus (po to, kaip protestantai mūsų katalikus išbudino) — tėvo jėzuito Kon-

Nukelta į 4 psl.

Maspetho V. J. Atsimainymo parapijos bažnyčios šventinimo iškilmės praeitą sekmadienį, dalyvaujant vyskupui Bryan J. McEntegart. Dešinėje - prel. J. Balkūnas, kuris naujai pašventintoje bažnyčioje laikė iškilmingas mišias, asistuojamas kun. kleb. J. Aleksiuo ir kun. V. Pažerecko. (Plačiau 7 psl.) J. N. Tysliavos nuotrauka

Lietuviai Kalifornijoje

Vladas Bakūnas

Pirmoji Los Angeles lietuvių bažnyčia.

Kun. Jonas Kučingis, Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonas.

Ketvirtis simtmečio Dievo ir Tėvynės tarnyboje

Kun. J. Kučingio sidabrinis kunigystės jubiliejus

„... jei turėsi laiko ir galimybių arčiau pažvelgti į Amerikos lietuvių gyvenimą, matysi koki vaidmenį jame vaidina kunigai ir pastebėsi, kad jų tarpe yra didelių ir mažų...“ Tai dr. J. Šliūpo žodžiai, išlikę mano atmintyje iš pasikalbėjimų Atlante, - kelionėje į Ameriką 1936 m., atsitiktinai suvedusioje mane, tada jauną nepriklausomos Lietuvos laikraštininką, su vienu didžiųjų mūsų tautos vėteranų, nepaprastai daug nusipelnusiu Amerikos lietuvių veikloje.

Būtu juk beveik kelsta, kad dr. J. Šliūpas, kalbėdamas apie bet kokius visuomeninio (lietuviško) gyvenimo pasireiškimus, nesustotų ties kunigais... Juo labiau, kalbant apie Amerikos lietuvių... „Daktare, kaip turiu suprasti - dideli ir maži kunigai?“ nepagaudamas iš karto jo minties, pasiteiravau.

Pamenu, tai buvo gražus pavakarys ir mudu denyje,

gurkšnodami kavutę, išsėdėjome porą gerų valandų, kol senukas man dėstė „neklaidingas“ savo pažiūras į kunigiją, paryškindamas net konkrečiais pavyzdžiais, apybraižomis kas ir koks yra „didelis“ ar „mažas“ kunigas.

Atmetant jo pažiūrą į kunigo tarnybą Dievui - sutinku su jo teigimu, kad „... didelis kunigas yra tas, kuris darbuojasi savo tautai...“, o tokių, pagal dr. J. Šliūpą Amerikoje esą buvę tik keli. Dėlto, žinoma, būtų buvę galima ginčytis, bet neturėjau tada

Vladas Bakūnas (pirmas iš dešinės) 1936 m. New Yorke. Laivo denyje ekskursantus iš Lietuvos išslydėti - dr. J. Šliūpą ir kitus, buvo B. J. Schegaus, J. Ambraziejus, J. Šiaučlūnas, V. Ambrozavičius, S. E. Vitaitis, I. ir A. Trečiokai, J. Tysliava ir kiti.

nei laiko (nei noro) tyrinėti Amerikos lietuvių gyvenimą iš viso, juo labiau ieškoti „didelių“ ar „mažų“ kunigų...

Bet paskui, žiūrėkite, gyvenime atsitiko taip, kad vos po kelių metų tėvynės likimo išblokštas į platųjį pasaulį - kaip tik atsidūrlau vieno tokio šliūpiškai „didelio“ kunigo lietuviškos veiklos sferoje - Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, kuriai vadovauja kunigas Jonas Kučingis.

Ši parapija birželio 17 d. švenčia dvigubą šventą: parapijos klebono kunigo J. Kučingio 25 metų kunigystės ir 15 metų klebonavimo (šio parapijoje) sukaktis.

Prie šių asmeninių kun. J. Kučingio gyvenimo sukakčių galima būtų paminėti ir trečioji - tai 21-rių metų pačios parapijos gyvenimo sukaktis, nes visos trys datos labai artimos viena kitai: J. Kučingis (baigęs Telšių kunigų seminariją) išventintas kunigu birželio 6 d. (1937 m.), Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu paskirtas balandžio 11 d. (1947 m.) ir birželio 1 suelna 21 metai nuo parapijos įsteigimo (1941 m.).

Kun. J. Kučingio keltas iš skurdusio Žemaitijos kalmo į auksinę Amerikos vakarų pakrantę ir gyvenimas nuo kaimo vaiklūkščio iki didelio kunigo - perdėm yra lietuviškas ir kad ir kaip kunigo - lygtai sunkus, kaip ir tūkstančių mūsų kity, kuriuos tėvynės likimas iš jos išbloškė.

Gimęs 1908 m. gruodžio 23 Šnypšilių km., Švėkšnos parapijoje, per vietos pradinę mokyklą, Švėkšnos progimnaziją, Torino (Italijoje) Saleziečių kolegiją (1927 - 29 m.) 1929 m. atsivyrė iki Telšių kunigų seminarijos, kurią baigė 1937 m. (birželio 6 d. įšventintas kunigu).

Paskui - Šilalės progimnazijos kapellonas (1937-38 m.), vėliau (1938-39 m.) vėl sėda mokyklos suolan - Milano universitete studijuoja sociologijos mokslus; kilus II Pas. karui grįžta Lietuvon ir paskiriamas 6-to pėst. pulko bei Telšių amatų mokyklos kapellonu; paskui (1941 - 44 m.) Telšių gimnazijos kapellonas.

1944 m., artėjant antrajai sovietų okupacijai, pradėjo žygi ilgą ir vargingą tremtinio keliu, atvedusiu iki Pacifiko krantų, kai 1946 m. atvyko į Ameriką ir buvo paskirtas Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos (tada vos dar tegimstančios) asistentu, klebonaujant tos parapijos pradininkui prelatui J. Macijauskui, kuriam susirgus - 1947 m. balandžio 11 d. kun. J. Kučingis buvo paskirtas tos

parapijos klebonu. Nuo čia ir prasidėjo jo gyvenimas, kuriame, pagal dr. J. Šliūpą, kun. J. Kučingis užaugo „dideliu“ kunigu.

Jau sekančiais metais (1948) naujasis klebonas parduoda pirmąją lietuvių bažnyčią (prel. J. Macijausko įkurdintą 6000. - dolvertės privačiame name) ir tu metų kovo 4 d. perkella į naujai pirktą vietą - buvusią presbiterijonų bažnyčią su maža klebonija, 2718 St. George St., Los Angeles.

1949 m. priperkama netoliese du žemės sklypai, kuriuose 1951 m. pastatyta nauja bažnyčia su 460 sėdimų vietų. Vėliau pirkimo ar aukų keliu įgyjama visa eilė namų, kuriuose, juos pertvarkius ar perstačius, įkurinama visa eilė institucijų: 1955 m. senijoje klebonijoje atidarytas vaikų darželis, 1957 m. atidarytas pirmasis pradžios mokyklos skyrius, 1958 m. įrengta nauja klebonija, 1959 m. įrengiamas vienuolynas, 1959 m. pastatyta moderni ir erdvi pradžios mokykla, kurioje šiuo metu yra 212 mokinių (jų tarpe 52 lietuviukai). Nuo 1949 m. prie parapijos veikia šeštadieninė mokykla, kurią šiuo metu lanko 42 mokiniai.

Nuo 1952 m. parapija leidžia laikraštį Lietuvos Žinios, kuri skaito per 1000 lietuvių šeimų. Nuo 1954 m. parapija organizuoja taip vadinamas Lietuvos Dienas, kurios yra sutraukę iki 3000 publikos.

Tos Lietuvos Dienos savo programose lietuviškai (ir kvlestinei amerikinei) publikai yra pristatiusios pačias geriausias mūsų dalnos meno jėgas (Amerikoje ir Kanadoje) ir davusios iki šiol pačius geriausius koncertus. Ši parapija, manoma, yra apjungusi apie 5000 lietuvių, išsklaidytai gyvenančių plačiuose auksinių Amerikos vakarų plotuose, Kalifornija vadina muose.

Nuo mažos „bakužės“, kurią 1947 m. perėmė kaip bažnyčią kun. J. Kučingis, lietuviškoji parapija išaugo į milžinišką religinę lietuviškai-tautišką „imperiją“ su įvairiomis institucijomis, kurios materialinė vertė šiandien skaičiuojama apytikriai pusę milijonų dolerių, vienoje geriausių vietovių - Hollywoodo kalnų papėdėje.

Visa tai buvo padaryta per tuos 15 metų, kun. J. Kučingui klebonaujant. Toks begalniai spurtas ir didelis parapijos plėtimasis, savaime aišku, yra niekas kita, kaip parapijos augimo „dūšiomis“ išdava.

Jam kaip tik ir tenka didelis nuopelnas, kad sparčiai beaugančią Los Angeles ir apylin-

Nukelta į 3 psl.

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

L. Šimutis, Draugo vyr. redaktorius, Kultūros kongreso spaudos sekcijoje skaitys paskaitą "Mūsų periodinės spaudos ir laikraštinių ateities uždaviniai."

Budriko radijo programa veikia iš stoties WHFC, 1450 k. sekmadieniais, nuo 2 iki 2:30 val. p. p.

Chicagos Aukšt. Lit. mokyklos abiturientų išleistuvės įvyksta birželio 3 d. 5 val. vak. Jaunimo centre.

A. A. Jonas Charzauskas, buvęs Liet. Žurnalistų S-gos Chicagos skyriaus narys, mirė gegužės 20 d. ir palaidotas šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje gegužės 24 d.

B. Kassalis, V. Vokietijoje, gimnazijos mokinių ir mokytojų suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo 1 - 2 d. d. Chicagoje.

Į **Laisvę** pasikeltė administratorius. Iki šiol buvęs Naudžius pasitraukė. Administratoriaus pareigas apsiėmė K. Bružas.

Dr. Paukštelis ir V. Makiejus, čikagiečiai, kruopščiai ir apšiai surinko sovietinių žiaurumų medžiagą ir suorganizavo kilnojama parodą, vaizduojančią įvykdytas žudynes Lietuvoje.

Pasaulinis lietuvių archyvas jau persikėlė į naują vietą ir pradėjo darbą. Jo naujas adresas: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2655 W. 69th St., Chicago 29, Ill.

Paminklinio kryžiaus Portlande atidarymas numatomas birželio 24 d. Šventinimo apeigas atliks vysk. V. Brizgys.

Nekalto Prsid. šv. Marijos vienuolijos rėmėjų metinis seimas gegužės 20 d. Jaunimo centre praėjo dideliu pasisekimu.

T. Bruno Markaitis, Jėzuitų provinciolas Chicagoje, ruošia spaudai naują filozofinio turinio knygą "Tiltai ir sienos".

B. Kapočiūtė ir L. Pabedinskas, abu čikagiečiai, birželio 23 d. sukurs lietuvišką šeimą Bostone.

Dr. C. Masaitis praeitą savaitę dalyvavo prisitaikantios struktūros sistemų klausimams svarstyti matematikos mokslininkų konferencijoje Chicagoje.

J. Čižauskas, muzikas-vargonininkas veteranas iš Elizabeth, N. J., buvo atvykęs dalyvauti jubiliejiname ALRK vargonininkų s-gos seime ir koncerte.

Birželio įvykių minėjimas ruošiamas LB Chicagos apygardos įvyks birželio 16 d. 6 v. v.

BENDRUOMENĖS TARYBOS SESIJA

LB Tarybos prezidiumas pranešė, kad JAV Liet. Bendruomenės III Taryba antrosios sesijos šaukiama 1962 birželio 2 - 3 dienomis Clevelande.

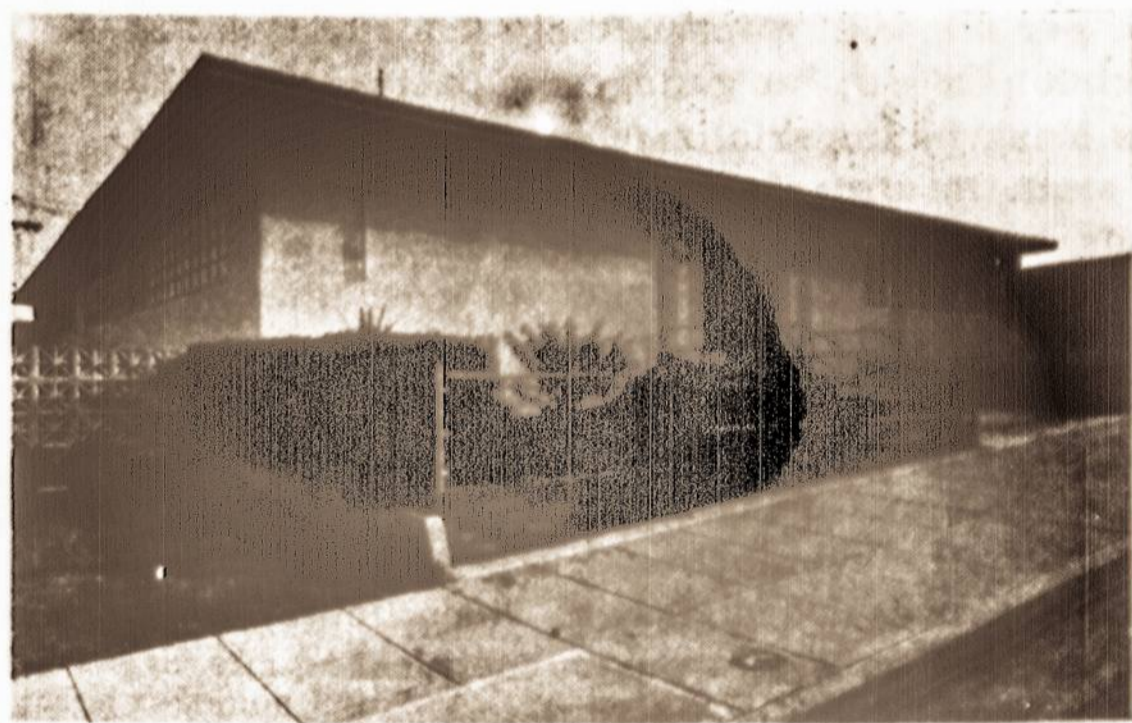
Darbų tvarkoje bus: sesijos atidarymas ir invokacija (kun. Pr. Garšva), Komisijų sudarymas, sveikinimai žodžiu ir raštu, pranešimai - Tarybos prezidiumo (pirm. St. Barzdukas), centro valdybos apie Bendruomenės veiklos planus bei darbus (pirm. J. Jasaitis, J. Ignatonis lituanistinio švietimo, kun. St. Santaras kultūros srities, išd. Z. Dailidka finansų ir kt. klausimais), Kontrolės Komisijos aktai, Centro Valdybos sąmata, diskusijos dėl pranešimų ir išvados, LB kultūrinė ir politinė veikla Lietuvos laisvės kovo-

je (J. Bachuno, K. Drugos, dr. Alg. Nasvyčio pranešimai, diskusijos, išvados), JAV Lietuvių Fondo organizavimas ir finansai (dr. A. Razma, T. Blinstrubas), LB Tarubos studijų komisijų pranešimai, LB Tarybos nutarimai, Einamieji reikalai, Sesijos uždarymas.

Sesija pradės birželio 2 d., šeštadienį, ryto 10 val. Čiurlionio ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr., Western Reserve universiteto srityje.

Ją globoja LB Clevelando apylinkių valdybos.

Sesija vieša, tad jos darbus svečių teisėmis gali sekti kiekvienas lietuvis. Visi kviečiami.

Los Angeles šv. Kazimiero par. mokykla.

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salė.

Los Angeles šv. Kazimiero bažnyčia, pastatyta 1951 m.

Ketvirtis šimtmečio...

Atkelta iš 2 psl.

Kių lietuvių koloniją sugebėjo apjungti savoje parapijoje ir ją pakreipti progreso keliu, kokio mes nematome jokioje kitoje lietuvių kolonijoje.

Visa, kas įgyta, įgyta daugumoje lietuvių aukomis (ne be to, kad didelės sumas yra suaukoję ir negausūs parapijos ribose gyvenę kitataučiai) ir vargiai ar tai būtų buvę padaryta, jei klebono pareigose būtų buvęs kitas, ne kun. J. Kučingis.

Vargiai kam kitam būtų pavykę palenkti po parapijos stogu taip gausingas ir įvairių visuomeninių polėkių mūsų organizacijas, kaip tai pavyko padaryti kun. Kučingui. Pamenu dar, kai į čia atvykęs 1949 m. gale, radau ne taip jau gausias mūsų organizacijas, savo susirinkimus ar parengimus darančias po visas pakampes: lenkų namuose, ukrainiečių salėje, North Star auditorijoje ir dar ir dar kitur. Žiūrėkite, paskui kelių metų bėgyje tik su viena kita (labai maža ir mažų organizacijų) išimtimi - visas lietuviškas gyvenimas pradėjo sukintis apie parapiją. Čia išaugo ir sustiprėjo beveik visos lietuviškos organizacijos, čia paramos, patarimo ir globos rado ir teberanda ne vienas lietuvis ar šeima, to reikalingi, kai atsikella iš kitų miestų ar kraštų.

Jų niekas čia parapijoje neklausia kokiai partijai priklauso ar kokį laikraštį skaito, gana, jei esi lietuvis. Čia išaugo ir sustiprėjo ne tik mūsų kultūrinė veikla, bet ir lietuviškai politinė akcija. Čia gimė ir auga net ir lietuviškai amerikinės politikos veiksniai diegai - republikonų ir demokratų partijų skyriai. Nekalbant jau apie mūsų vietinius "veiksnius", čia

paramos randa ir mūsų centriniai politiniai Lietuvos laisvinimo darbu vadovaujant asmenys ir komitetai. Kun. J. Kučingui gilaus respekto yra parodę ne tik vietiniai miesto ar valstybės organai ar pareigūnai, jo asmeni labai aukštai viešai yra įvertinę net žymūs Kongreso ir Senato nariai, kurių paramos savo siekimuose mes taip labai esame reikalingi.

Lietuviškoji Los Angeles ir apylinkių kolonija, apjungta šv. Kazimiero lietuvių parapijos ribose ir globoje, vadovaujant jos klebonui kun. J. Kučingui, yra išaugusi į patį gajaus lietuvišką centrą ne tik čia Pacifiko krante, bet ir visoje Amerikoje.

Kun. J. Kučingui, savo laiku, kai kieno buvo priekaištaujama, kad parapija per daug išsiplėtė, kad jos jurisdikcijon įjungta ir jos ribose gyvenę kitataučiai, kad parapijai nustatyta (kitataučių atveju) teritorinės ribos. Bet, aš manau, kad tai teatneša tik naudos, nes užsidarymas tik savame klate, neišleidžiant kitataučių, tokio didelio lietuviško centro vardui tik kenktų. Lietuviškieji reikalai nuo to (suteritorinimo) nė kiek nenukentėjo, o lietuvių vardas kaip tik naujų parapičių tarpe nušvito nauja šviesa. Kalbėk šiandien miesto, county ar steito įstaigose ir, kai susiduri su reikalu, kur išskyla "Lithuanian" vardas, visur išgirsi beveik tą patį: "...oh, yes, I know Father John..."

Tai gi, kun. Jonas Kučingis užaugo "dideliu" kunigu ne tik mūsų tarpe, bet ir tarp amerikiečių. Tai, ką jis sukūrė (padedant daugumoje lietuviams), yra didelis lietuviškas paminklas Amerikoje, kuris liks byloti apie lietuvius,

jų religingumą ir patriotiškumą ir po to, kai ne tik mes, bet ir pats to paminklo kūrėjas nukeliaus amžinuoju keliu.

Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapija su jos klebonu kun. J. Kučingiu yra lyg lietuviškas švyturys Amerikos vakaruose, kurio ryškūs spinduliai pasiekia toli išsiplaščius Lietuvos laivo sudužėlius, vilties beieškančius tamsią audringą naktį svetimųjų jūroje.

To švyturio kurėjas ir sargas - klebonas kun. J. Kučingis dabar švenčia 25 metų sukaktį nuo to, kai buvo išventintas kunigu, 15 metų nuo to, kai buvo paskirtas to švyturio sargu, parapijos klebonu ir galiausiai pačio švyturio - parapijos 21 metų sukaktis tampa su abiem ankščiau minėtom.

Pačia vyriausia - sidabrinio kunigystės jubiliejaus - ir kitų sukaktių proga - klebonui kun. J. Kučingui linkėjime ir toliau geros sekmės, ištvermės, energijos ir ilgiausių metų Dievo ir Tėvyinės tarnyboje.

Gegužės 27 d. šv. Kazimiero par. salėje paminėta Maironio 100 metų gimimo sukaktis. Programoje buvo Maironio gyvenimo ir kūrybos vaizdų filmas ir Bernardo Brazdžionio paskaita. Be to, meninė dalis. Publikos nemažai, bet tokia proga galėjo būti kur kas daugiau. Minėjimą rengė Lietuvių Dienos.

Prašo pinigines paramos

Dešimt JAV Kongreso narių - senatorių ir kongresmanų - savo rezolucijomis reikalauja Pabaltijo valstybių bylą perduoti į Jungtines Tautas.

Americans for Congressional Action to Free the Baltic States vykdomasis komitetas išleido ir visoje Amerikoje paskleidė 30 tūkst. informacinių lapelių. Taipgi 140-čiai pačių didžiųjų Amerikos dienraščių išsiuntinėjo laiškus ir aprūpino juos atitinkama literatūra, prašydamas kovą už Pabaltijo valstybių laisvę paremti. Birželio 21 - 22 d. rezolucijų pravedimo reikalu Washingtone lankysis jungtinė pabaltiečių delegacija. Planuojama tolimesnė informacinė literatūros leidiniai.

Visi tie darbai, kad ir labai taupant, reikalauja daug pinigų. Finansų komitetas kreipėsi į lietuvius, prašydamas aukų. Jas siųsti komiteto išdėtininkui šiuo adresu: G. A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles 39, Calif.

Šv. Kazimiero parapijos (Los Angeles) klebonija.

VIENYBĖ The oldest Lithuanian newspaper in the world established by Juozas Paukštys in 1886, is published weekly by Valerie Tysliava and Juozas N. Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y. Telephone: APplegate 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights of republication are reserved.

MES Atkelta iš 1 psl. Vytautas Širvydas

stantino Širvydo — biografiją. P. Skardžius parašė kalbotyrinį darbą dabartinėje Lietuvoje. Ten pradėta leisti Kalbos kultūra, kuri einanti buvusios Gimtosios kalbos keliais. Sumini ištisą naują kalbininkų kartą: Zinkevičius, Valeckienė, Grinaveckas, Tolubienė, J. Palionis, J. Pikšilinis, V. Urbutis, A. Laigonaitė, J. Kalbėka ir kiti. Kažin, ar turi Amerikos lietuviuose giminių? Išleista K. Būgos ir J. Jablonskio Rinktiniai raštai — po du tomu kiekvieno. Penktas didžiojo lietuvių kalbos žodyno tomas pasirodė 1959 m. (raidė K — klausutis, redaguoja K. Ulvydis). Mūsų kalbininkų (ir kitų kultūrininkų) darbai retai atsispindi mūsų spaudoje — kliudo nenoras žinoti "maskolbernių" veikla, nors svečias Banaitis Montrealyje vienam klausėjui patarė nesiskubinti segti išdaviko segę okupuotam broliui lietuviui.

Aiduose ypač įdomus Pr. Pauliukonio raštas apie Žemaičių ir Lietuvos apžvalgą. Tokiu vardu 1890 — 1896 m. Tilžėje ėjo kunigų redaguojamas žurnalas — kaimynas Prūsijoje Amerikos Plyrusus (1890 m. nr. 2). Kokia iš tikrųjų atsilikusi yra rusų tauta (arba jos valdovai)! Tuos pačius kėslus Maskva ir šiandien tebevykdo, tik pravoslavijos vieton kiša kitą tikėjimą — komunizmą. Po senovei norima visus lietuvius padaryti rusais, "naujais, sovietiniais žmonėmis." Apžvalgos redakcija gerai sakė: "tinkamiausias tokiems prispaudėjams vardas yra — galvijai." Amerikietis rašytojas Upton Sinclair teisėtai ir paklausė aną dieną, jei rusai giriasi esą žmonės — tegul tai darbais įrodo.

Kanados Nepriklausomoje Lietuvoje Henrikas Blazas pateikė eilę "pozityvių sprendimų" ieškymų Lietuvos laisvei. Siūlo sudaryti visų veiksmų (vien iš Lietuvos piliečių) Lietuvos Laisvinimo Tarybą. Mūsų spauda (ir visi veiksniai), aišku, Blazo ieškojimus tydomis praleis, nes dalykas ne organizacijose, nežiūrint kaip tobulose, tik istorijos fakte, kad "svetimoji okupacija gali ilgai užtrukti", o ją nušalinti vienų lietuvių rankos per silpnos. Silpnam tenka kantriai laukti istorinio posūkio, ar galingesnių pasijudimo, kuris Maskvos imperializmą sugriautų. Posūkis gali ateiti iš užsienio (karu), ar iš vidaus (Sovietijos demokratėjimu). Šiems dalykams ir tobuliausios lietuvių organizacijos maža įtakos, rodos, teturėtų.

"Dignum et justum est" sako viena mišių malda lotyniškai. Kilnu ir teisėta, visur ir visada Amerikos lietuviui priminti jo pagrindinę pilietinę pareigą: prenumeruoti bent vieną lietuvišką laikraštį. Juozas Tysliava savo metu rašė:

Lietuvi, mano mylimas lietuvi —
Kviečiu tave dabar į naują būvį:
Nudžiugsi tu ir būsi susiradęs
Be vado Eldorado savyje.

GEOLOGAI IEŠKO ŽALIAVŲ

Nuo balandžio 1 d. pusei metų į įvairius Lietuvos rajonus yra išvykusios kelios geologų grupės, kurios žvalgo vietos pramonei tinkamų žaliavų telkinius.

Inžinierės-geologės J. Rutkauskaitės vadovaujama grupė tirta giliavandenių klinčių telkinius, kuriuos galima būtų panaudoti rūgščių dirvų kalkinimui.

Geologo P. Stopkaus vadovaujami specialistai ieško di-

delių cemento žaliavos telkinių Akmenės rajone.

Anykščių apskrityje dirbanti geologų grupė šiais metais ištyrė kvarcinio smėlio telkinius. Jei pasitvirtins geologų apskaitavimai, Anykščiai taps didžiausiu žaliavos tiekėju Lietuvos stiklo fabrikams. Labai dideli kvarcinio smėlio sluoksniai bus tirtami ir ties Gargždais.

Nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą!

Vienybės štabas: Valė Tysliavienė, Vytautas Širvydas, Salomėja Narkėliūnaitė, Juozas N. Tysliava Vienybės namuose praėitą šeštadienį, Vyt. ir Onos Širvydų pagerbime.

Vytautas Širvydas... Atkelta iš 1 psl.

gos apie lietuvių veiklą ir pačius veikėjus.

Toliau Jankas pabrėžė, kad Vytauto tėvas Juozas Širvydas, atvykęs į Ameriką ir čia domėdamasis lietuviška raštija, tapo nelyginant kaip ir lietuviško veikimo vairuotojas ir dalyvis, nes jis ne tik pats tame veikime dalyvavo, bet ir rengė jam žmones. Tuo metu, kai kiti savo rankų darbų prisidėjo prie Amerikos statymo, dabartinio Vienybės redaktoriaus tėvas statė Amerikos Lietuvą. Jisai dėjo dvasinius tos statybos pagrindus, sujungdamas juos su Lietuva tenai už Atlanto. Jo tad nuopelnas, kad ir jo sūnus Vytautas nuėjo lietuvišku keliu.

Ilgametis Vienybės bendradarbis Jonas Rūtenis, anot jo paties, prieš 12 metų susirišęs su Vienybe per Juozą Tysliavą, kuriam jis pasižadėjo bendradarbiauti, ilgai sustojo ties Vytauto Širvydo kolumną "MES".

Anot Jono Rūtenio, Širvydo "MES" yra didelė jungtis visai vienybiečių šeimai ir didelė paspartis pačiai Vienybei. "Žodžiais MES skeliama ugnis, — kalbėjo Jonas Rūtenis, — o kai ugnis išskelta, visada ją tik reikia palaikyti, kad ji degtų. Ir ji dega, eina tolyn, ir Vienybė tęsia savo darbą lietuvių reikalui, Vienybė eina į tolimesnius metus, siekia šimtinės, ir aš esu tikras, kad tą šimtinę pasieks."

Moterų Vienybės pirminkė Helen Kulber-Kulbokienė Širvydams įteikė ne tik senų laikų fotografijų, bet ir specialų sveikinimą, primindama, kad Vytauto Širvydo motina, Ona Širvydienė, buvo pirminkė tos lietuviškos moterų draugijos, kuri ilgai išaugo į Moterų Vienybę.

Poetas Juozas Mikuckis, specialiai į iškilmes atvykęs net iš Baltimorės, Md., sveikindamas Vienybės redaktorių Vytautą Širvydą, pabrėžė, kad Vienybės kelias visais laikais buvęs kovingas.

"Ją tęsė Juozas Tysliava, daug laimės linkių ir Vyt. Širvydui". Mikuckis ypač sustojo ties Vytauto Širvydo "geru

rašymo tonu" — mokliškai populiariu.

Steponas Karvelis, vyresniosios kartos veikėjas ir artimiausias dabartinis Vienybės kaimynas, nes gyvenęs tik už tvoros, iškeldamas Vytauto Širvydo ir jo tėvo nuopelnus lietuvių Amerikoje, pabrėžė, kad dabar Amerikoje ja taip nesirūpinama, kaip anksčiau būdavo.

Konstatuodamas, kad dabar jau kiti laikai, ne tokie, kaip kadais, Karvelis kvietė vienybiečius prie vienybės ir mellės, nesvarbu ar jie būtų taip vadunami senieji ar naujieji lietuviai. Jisai ypač vertino senųjų lietuvių veiklą, pabrėždamas, kad tai jų nuopelnas, jog iš Amerikos Lietuvai eidavo parama, tiek materialinė doleriais, tiek moralinė — de jure pripažinimu ar kitaip.

Kap. Vaclovas Alksnis, vienas naujosios emigracijos atstovų, sveikindamas Širvydus, pabrėžė, kad jam Širvydų šeima yra pažįstama iš seno — ne tiek asmeniškai, kiek iš skaitymo ar kitų pasakojimų.

Jisai priminė, kad jis suprato, jog Širvydų šeima yra tokia, iš kurios eina šviesa lietuvių tautai. "Ir laimingas sutapimas, kad ir šis pamėnėjimas surengiamas institucijoje, tai yra Vienybėje, o pati Vienybė irgi yra tas centras, iš kurio spinduliuoja šviesa lietuvių bendruomenei ir tautai" — užbaigė kap. Alksnis. Pastarojo vyresniam broliui, kaip kalbėtojas pabrėžė, Širvydų šeima net yra asmeniškai padėjusi šioje šalyje įsikurti.

Visuomenininkė ir ilgametė Vienybės rėmėja Ona Valaitienė, kalbėdama apie senųjų ir naujųjų ateivių bendradarbiavimą, nurodė, kad jos mintis "visados buvusi, kad esame vienos motinos vaikai, suėkime ir darbuokimės kartu jos gerovei."

Pabaigai, po sveikinimo žodį tarė ir pačios Vienybės štabo nariai — red. Salomėja Narkėliūnaitė ir leidėja Valė Tysliavienė.

Valė Tysliavienė savo ir visų susirinkusių vardu Širvy-

dul įteikė perleistas metais Lietuvoje išėjusių M. K. Čiurlionio kūrinių reprodukcijų knygą.

Vytautas Širvydas, savo ir žmonos vardu dėkodamas už pagerbimą, pradžioje pasidžiaugė, kad jisai esąs patenkintas, jog jie asmeniškai ir kad jo vaikai atiduoda duoklę lietuvių tautai.

Kalbėdamas apie visuomeninį darbą, Vienybės redaktorius sakė:

— Kiekvienas mūsų jaučiame, kad daugelis gyvena sau asmeniškai... bet yra tokių neramuolių, kuriems rūpi paskaityti knygą, parašyti, tai už Lietuvos vardą pakovoti...

Čia jis prisiminė Brooklyno veikėjus Pr. Narvydą, Juozą Ginkų, Ambrozevičių iš Newarko, P. Mikolainį, S. Karvelį ir kt.

Konstatuodamas tai, kad visi anų laikų veikėjai dabar jau apgaili, kad viena po kitos griūva lietuviškos organizacijos, vieni po kitų griūva veikėjai, jis betgi džiaugėsi, kad bent tai, kas nuveikta, nenu-mirs.

Vytautas Širvydas pabrėžė, kad su Vienybe ji riša ne tik jo tėvas, kuris buvo jos redaktorium, bet ir Juozas Tysliava. Dėl Vienybės atėties kalbėdamas ir minėdamas, kad ir praeityje Vienybė norėjusi būti visiems draugiška laikraščiu (išskyrus Lietuvos priešus), dėl bendros padėties šitaip sakė:

— O su lietuviškais reikalais — tai mės, atrodo, esame gimę po tam tikra planeta... kai visuose darbuose, draugijose ir kt. vienuose kartais esama nesantalkos, bet reikia kantrybės vieno kitam.

Ir vėliau jisai papasakojo, kaip savo metu Amerikoje Lietuvos redaktorių Bronius Balutis, paklaustas, kokio jo laikraščio linija, atsakęs, kad jis atspausdinęs visą Lietuvos himną, pradėdant "Lietuva, tėvyne mūsų"...

— Taigi, Lietuva tėvyne mūsų, ne Amerika, Mes Amerikai lojalūs, bet Lietuva yra mūsų tėvyne, — kalbėjo Vytautas Širvydas, — todėl žiū-

Nukelta į 5 psl.

ALT skyriams ir bendradarbiaujančioms organizacijoms

Artėja svarbių Lietuviams minėtinių įvykių sukaktys: 1) Bolševikų pradėtas Lietuvos tautos naikinimas 1941 m. birželio mėn., 2) JAV Kongreso priimtos "Pavergtų Tautų Savaitės" minėjimas, ir 3) Keturiasdešimties metų sukaktis nuo JAV Lietuvos valstybės de jure pripažinimo.

1. ALT Vykd. Komitetas primena, kad 1941 m. birželio 13-14 d. d., metams pralinkus po Lietuvos okupacijos, Rusijos bolševikai pradėjo planingą Lietuvos tautos naikinimą. Tomis dienomis apie 40,000 Lietuvos gyventojų, nakties metu, buvo okupantų suimti, išplėšti iš jų namų ir ūkių ir išvežti iš gimtosios žemės. Vyrai buvo atskirti nuo žmonių, vaikai nuo tėvų ir sunkiai įsivaizduojamo kankinimo bei teroro priemonėmis, tos nelaimingos aukos buvo nugabentos į koncentracijos stovyklas Sibire, prie Ledūnuto vandenyno, Vorkutos srityje ir kitur gyventi ir dirbti nepakenčiamose sąlygose. Mažas tų kankinių nuosimtis teisliko gyvas.

Antrosios okupacijos metu, karui pasibaigus, dar didesnis skaičius tautomis pat aplinkybėmis buvo išgabentas mirčiai; o per 20,000 jaunimo, pačių bolševikų prisipažinimu, žuvo tėvynės miškuose, gindami savo krašto laisvę. Jų lavonai buvo tampomi ir niekinami miestų aikštėse, jų giminės ir artimieji naikinami konclageriuose. Keli išlikę gyvi tie kankiniai pasiekė vakarų pasaulį. Keli atvyko į JAV. Jie gyvu žodžiu papasakojo apie savo patirtus baisumus ir okupanto žiaurumą. Tų tragiškų įvykių tikrumą patvirtino ir kai kurie amerikiečiai, aplankiusieji savo gminės okupuotoje Lietuvoje, bet tautos naikinimas tęsiasi

ir šlandieną, nors gal netokių nuosimni būdu, kaip Stalino valdžios laikais.

Svarbu, kad šita Lietuvos tautos tragedija būtų žinoma ne tik mums, bet ir plačiajai Amerikos visuomenei, spaudai, Kongresui ir vyriausybės pareigūnams.

Todėl ALT Vykd. Komitetas ragina visus ALT skyrius ir bendradarbiaujančias organizacijas rengti tragiškų birželio įvykių minėjimus, pažymint juos atitinkamais pareiškimais ir rezoliucijomis.

2. Liepos mėnesio trečioji savaitė JAV Kongreso priimto nutarimu yra skiriamas Sovietų Rusijos pavergtomis tautoms paminėti.

Lietuva, kaip ir visa eilė kitų buvusių nepriklausomų tautų Rytų ir Centro Europoje, kenčia komunistinio Rusijos despotizmo jungė.

ALT Vykd. Komitetas ragina ALT skyrius ir kooperuojančias organizacijas imtis iniciatyvos organizuoti "Pavergtųjų Tautų Savaitės" minėjimus.

3. Šių metų liepos 28 d. sukanka 40 metų, kai atsistačiusi Lietuvos valstybė gavo JAV pripažinimą de jure. To pripažinimo JAV nėra atšaukusios ir, nors šiandieną Lietuva yra okupuota, bet šio krašto vyriausybė laiko jos pavergimą neteisėtu, prieštaraujančiu civilizuoto pasaulio gy-

venimo pagrindams ir Amerikos užsienio politikos principams.

Šitas JAV nusistatymas, išlaikytas visų šios šalies vyriausybių nuo Roosevelto iki dabar, yra svarbiausias mūsų vilties šaltinis, kad anksčiau ar vėliau Lietuva vėl atgaus laisvę ir atsistatys kaip Nepriklausoma ir Demokratinė Respublika.

Todėl ALT ragina visur šią sukaktį tinkamai paminėti. Ruošiamuose minėjimuose, atitinkamomis rezoliucijomis ir kalbomis reikia pareikšti JAV vyriausybei bei Kongresui padėkas už Lietuvos pavergimo nepripažinimą, pasižadant remti JAV pastangas

kovoje su komunizmo imperializmu, gresiančiu visos žmonijos laisvei.

ALT V. Komitetas yra pasiryžęs, kaip iki šiol, taip ir toliau dėti visas pastangas, kad Lietuvos išlaisvinimo valanda ateitų galimai greičiau. Visi yra kviečiami į bendrą darbą ir į bendrą kovą už įvykdymą mums visiems brangių idealų: Laisvos Lietuvos laisvų pasaulio tautų šeimoje.

Visas aukščiau pažymėtų minėjimų progomis sukeltas aukas prašome siųsti:

Lithuanian American Council, Inc.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
ALT VYKDOMASIS KOMITETAS
L. Šimutis, E. Barkus,
dr. P. Grigaitis, M. Vaidyla

"Esame dėkingi Širvydų šeimai"

(IŠ PRANO NARVYDO KALBOS, PASAKYTOŠ ŠIRVYDŲ PAGERBIME)

Ši vakarą mes čia susirinkome pasisvečiuoti, pasikalbėti bei pasidalinti viena kita mintimi, ypač džiaugdamiesi turėdami savo tarpe svečių iš toliau, tačiau labai artimų Vienybės šeimai. Tai seniau buvęs ir dabartinis redaktorius Vytautas Širvydas ir jo žmona Ona.

Nors trumpai noriu peržvelgti netolimą Širvydų giminės praeitį. Kai 1905 m. buvau Petrograde, Rusijoje, tikrai nepamenu kaip į mano rankas pakliuvo Philadelphiaje leidžiamo socialistų laikraščio Kovos nr. Ir ten užtikau Juozo Širvydo adresą. Tuoj parašiau laišką ir po maždaug kokio mėnesio atkeliavo redaktorius atsakymo laiškas.

Buvau prašomas pateikti žinių apie tuometines Rusijos žmonių nuotaikas. Kaip žinot, tai buvo neramumų metai, ir red. Širvydai rūpėjo žinių gauti iš pirmųjų šaltinių. Greit parašiau korespondenciją, kurioje pagal savo nuomonę išdėčiau susidariusią tuometinę Rusijoje padėtį, sakyčiau, neblogai nuspėdamas neilgą caro valdžios gyvavimą, tik nenumatydamas, kad atsilras šiandieninė bolševikinė pabaisa. Tokie tai buvo mano pirmieji ryšiai su red. Širvydu.

Atvykęs į New Yorką, pradėjau susirašinėti su Kovos redaktoriumi Philadelphiaje. Tiksliau pasakius, parašydavau korespondencijų į Kovą, mažai dar tepažinodamas čio-

nykštį gyvenimą. Bene po pusmečio, kilus redakcijoje pernelyg aiškių kairėjimo ženklų, ir su tuo visu nesutikdamas, Juozas Širvydas iš redaktoriaus pareigų pasitraukė. Persikelia į Plymouth, Pa., ir čia užima Vienybės Lietuvos redaktoriaus vietą. Tada plačiau ėmiau rašinėti Širvydai į Vienybę. Noriu dar pabrėžti nepaprastą širvydų sugebėjimą sutelkti tuolaikinius korespondentus, kurių, žinoma, nebuvo tokių išprususių kaip dabar.

Red. Širvydas brangino kiekvieną savo korespondentų raštelį, nesvarbu kaip nemoksliškai būdavo parašytas. Reikėjo tik redaktoriui pagauti pagrindinę mintį, ir jis pats parašydavo už korespondentą, žinoma, ryškiai pabraukdamas korespondento vardą ir pavardę. Toks "rašytojas", radęs savo pavardę laikraštyje, tuoj tapdavo karštas vienybietis ir įkyrus Vienybės platintojas savo apylinkėje.

Prisimenu, kadaisė iš V.L. leidėjo Juozo Paukščio patirtą malonią staigmeną. Štai vieną dieną gaunu šiltų žodžių laišką ir pilną voką pašto ženklų po du centus. Tai mano buvo pirmasis nelauktai gautas honoraras.

1908 m. rudenį gaunu iš red. Širvydo laišką su pranešimu - Vienybė Lietuvosninkų greitu laiku persikraus į Brooklyną, į 120 Grand St., ir esame kviečiami ten atsilankyti. Tada aš gyvenau New

Yorke. Vieną šeštadienio popietę užsuku į Vienybės Lietuvosninkų administraciją. Ten susipažįstu su leidėju J. Paukščiu ir K. Braziu, ir tuoj klausiu, kur redaktorių Širvydas. Girdi, sako. palypėk laiptais į antrą aukštą.

Užlipu ir žiūriu lyg čia būtų kokia daržinė - stalų stalių, apkrautų įvairiausiomis raidėmis, pasienų pora spausdinamųjų mašinų bei kitokių įrankių. Kur gi būtų redaktorių? Matau į Grand St. pusę lentomis atitvertas visas galas. Štai ir durys. Nedrąsiai beldžiuosi, duryse pasirodo nedidelio ūgio vyras su didele, kaip šluota barzda ir su pykke dantyse. Pasisveikiname kaip seni draugai, nors pirmą kartą susitikę.

Redaktorių, pamatęs mane, nustebė: Ir sako: "Pagal tavo raštus, maniau, kad būsi senesnio amžiaus, o dabar matau jauną vyrioką". Ir nuo to meto, mes abu dar tapome nuoširdesni bičiuliai ir toji bičiulystė tęsėsi iki Širvydo mirties. Ir Širvydai išvykus į Lietuvą, mūsų pažintis nenutrūko. Sunku keliais žodžiais nubrėžti, tačiau senoji Širvydo asmuo man yra amžinai gerbtinas ir mielas.

Gera atsimenu tą dieną, kai prieš I Pas. karą senoji Kotrona Širvydienė su vaikais važiuo į Lietuvą. Širvydai, mat, buvo nutarę, kad jų vaikai daugiau gali sulietuoti Lietuvoje, ne kitaip. Jei šiandien čia turime savo tarpe Vienybės redaktorių bei įdomų lietuviškosios spaudos Amerikoje bendradarbį Vytautą Širvydą, tai, be abejo bus didžiulis nuopelnas tikrai jo tėvų. Tik dėka jų jis išliko gyvas lietuvis. Jeigu Vytautas nebūtų buvęs ketelį metų Lietuvoje, kažin ar šiandien jis būtų čionai!

Vytautas savo jaunystėje svajojo tapti chemiku. Sako, aš jums gaminsiu įvairių vaistų bei vitaminų... Tačiau, kaip matome, likimas visai kitaip lėmė. Nuėjo tėvo pėdomis, išaugo žurnalistu.

Kaip senasis Širvydas paliko gilių pėdsakų Amerikos lietuvių tautiniame gyvenime, taip ir Vytautas Širvydas neatsilikta nuo tėvo nueitų kelių.

Trokštu Vytautui ir poniam Onai sulaukti ilgo amžiaus ir vaisingų metų. Mes esame dėkingi Širvydų šeimai.

Vytautas Širvydas...

Atkelta iš 4 psl.

rėkime, ką ten mūsų broliai dirba ir kaip mes jiems galime padėti.

Savo kalbą Vienybės redaktorių užbaigė taip pat mintimi, paimta iš Broniaus Balučio kalbų.

Sako, Balutis mėgęs pasakoti apie Napoleoną, kaip jo "senoji gvardija" jo nepalikusi net po to nesėkmingo mūšio ties Waterloo. Esą, ta gvardija savo generolą mylėjo, tad ir mes panašiai laikykimės, nepalūžkime, būkime lietuviais iki paskutinių. Mūsų vaikai, esą, gal bus silpnesni už mus, o jų vaikai, gal dar silpnesni už juos, bet mes kol esame gyvi, kaip ta "senoji gvardija", nepalūžkime ir visados būkime karšti vienybininkai!

Vėliau Juozas Valakas perskaitė laiškas ir telegramomis atėjusius sveikinimus. Sveikino Albinas ir Ieva Trečiokai iš Newarko, J. Krallikauskas, S. Gudas, J. Parojus, K. Merkis iš Bostono, Vainiūnai iš Philadelphiajos, Dillai, Marijona, Ona ir Jonas Širvydai ir kt.

U. Bacevičienė po trumpo sveikinimo pakvietė susirinkusius atsigaivinti.

Po to, buvo parodytas Salomėjos Narkėliūnaitės filmas iš Lietuvos su Juozo N. Tysliavos pritaikyta muzika ir S. Narkėliūnaitės susukta filmo kronika iš poeto Juozo Mikuckio pagerbimo Vienybėje ir Didžiojo New Yorko veikėjo Juozo Ginkaus laidotuvių.

Svečiai, patenkinti filmais, pageidavo, kad Vienybė ir dažniau rengtų lietuviškų filmų rodomus. Naujausias filmas dabar netrukus bus iš Maspetho bažnyčios šventinimo.

Vienybės bendradarbiai Pranas Narvydas ir Juozas Valakas, kuris vadovavo red. Vyt. Širvydo ir jo žmonos pagerbime praėjus šeštadieni, Vienybės namuose. J. N. Tysliavos nuotrauka

SPAUDOS SKILTYSE

Brudzančiame pasaulyje prezidentas Kennedy aukojasi ir kviečia Ameriką aukotis išplėsti amerikietišką laisvės ir gerovės kovą visam pasauliui, kad susidarytų viena didinga žmonijos koalicija kovai prieš priespaudą, skurdą, ligas ir karus. Štai pastangai jis telkia visą mūsų dvasinį, politinį, karinį ir ekonominį pajėgumą ir į rankas ima tiek autoriteto, kiek nematėme nuo prezidento Roosevelto laikų. Per anksti jo vadovybę sverti. Turi laimėjimų ir pralaimėjimų. Bet turimą mūsų milžinišką pajėgumą jis nori taikos labui naudoti, tiriant galimybes mūsų pasauliui su komunizmu sugyventi, nors talkininkai ne visur pritaria. Jis elgiasi kaip jų teisėtas vadas. Istorijs, be abejo, prezidentui Kennedy suteiks daug nuopelnų už šią pastangą. Bet ar ji pavyks, pareis nuo kasdien rašomos istorijos.

N. Y. Times

Komunizmui nepavyks ir jis pranyks, nes neturi atsako (arba siūlo netikslių ir klaidingą atsaką) pagrindiniam žmonijos klausimui - kaip žmogų padaryti žmogumi.

Vokiečių protestantų vadas, pastorius Niemoller

Juo daugiau skaitau, tuo mažiau patinka. Spauda eina teisėto kritiko pareigas, aš einu savo. Kurį laiką žygiuosime kartu, po to, kiekvienas nueisime savais keliais.

Prez. Kennedy, komentodamas spaudos nuotaikas

Mūsų kancleris Adenaueris pareiškė, nieko iš amerikiečių - rusų pasitarimų dėl Berlyno nebūsią. Visi tai žino, bet tokias pažūras viešai reikėti reikia didele atsarga ir blaivumu. Ne dėlto, kad jos gali Dėdę Samą Washingtono supykinti, bet dėlto, kad pats reiškęjas nežino ką daryti.

Frankfurter Rundschau Vokietijoje

Lenkų Mokslių Institutas New Yorke leidžia kanadiečio prof. Watson Kirkconnell anglų kalba vertimą Micevičiaus poemos Ponas Tadas (Pan Tadeusz). Knyga 400 puslapių ir kainuoja \$7.00. Vertėjas yra rektorius Acadian u-to, Woolfville, Nova Scotia, Kanadoje.

Sesuo žydrioji - Vilija,
Skubėk, skubėk į Nemuną, -
„Sakyk, kad laisvę mylime
Labiau mes už gyvenimą. -

Jonas
Rūtenis

Stasio Santvaro sukaktis

Poeto - dramaturgo Stasio Santvaro gyvenimo kelias ir talentas, reikia tikėti, bus kada nors išsamiai aprašytas specialioje studijoje. Ši kartą, jo 60 amžiaus ir 40 kūrybos metų sukakties proga, kelios užuominos tėra tik priminimas.

Poeto Stasio Santvaro gyvenime ryškūs keli epizodai.

Pirmoje eilėje, jis karys - savanoris, Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės pradininkas ir, man dedas, kad vien tik už tai privalome nulenkti galvas jį gerbdami, nes atsiminkime:

Niekur niekad nerasi,
Ką savanoriai mums parnešė basi...

Mes ir šiandien ne dėl ko kito, o tik dėl to paties sielojamės, vienai ar kitaip suspradami ir vienai ar kitaip sutardami ar skirdamiesi.

Poetui Stasiui Santvarui, žinoma, viskas aišku, nes jis ne tik savanorio ryžtu, bet ir savo krauju yra suvilgęs Lietuvos žemę...

Patrankomis nutilus ir Lietuvos pavasarį išaušus, Stasi Santvarą ėmė globoti ir galutinai užvaldyti mūzos, ir jų buvo net kelios.

Nemuno pakrantėse augęs, reikia tikėti, Stasys, jau vaikystėje krovėsi anuos deimantus širdin, todėl ir balsą, todėl ir širdį poeto įgavo.

Antruoju jo gyvenimo epizodu skaitytina jo kaip dainininko, operos solisto karjera.

Nedaug čia Amerikoje gyvenančių tautiečių yra girdėję jį dainuojant operoje, nes laiko dulkės, teatrinė ano meto kombinuojanti aplinka nebuvo jam veiklos pradžioje nuosirdi, kaip ir jis pats teatrui.

Tai, reikia manyti, jautė ir matė visi tie, kurie žinojo ką daro, bet kitaip pakreipti negalėjo. Jiems, be to, dar atspirkti padėjo ir pats jubiliasas su savo nesibaigiančiais talentais. Jis liko teatre dramaturgo - vertėjo - libretisto - teatro direktoriaus pagrindinėse rolėse ir tik šalia to solistas.

Stasys Santvaras Lietuvos operai yra išvertęs net 7 operų libretus, kurie pasižymi jautrumu lietuvių kalbos muzikinei kultūrai. Jis yra parašęs net ir originalius libretus: Pagirėnai, Eglė žalčių karalienė, Atlantida ir libretą baletui - Sužadėtinė.

Pakėliau į dangų sunertas rankas,
Krūtinėj, kaip kerpėtos pilys, sugriuvo dvejonės...
O Nemuno linkui jau ėjo, jau skubino žmonės --
Visuos horizontuos judėjo sugrįžtančių voros...

Giesmėse apie saulę ir sielą:

Kokias tu pareigas eini,
Mažasis vabalėli? -
Nurims audra, prašvis tamsiam slėny, -
Kur brisi tu per šlapia, smėlį? ..

Valstybinio teatro rampų šviesomis buvo apšviestos ir jo originalios, lietuvių sielai artimos, pjesės - "Žvejai" ir "Kalmynai".

Trečiuoju Stasio Santvaro gyvenimo epizodu ženklintina jo lyrika. Ir čia jis pelno iš eilės ketvirtąjį - ir jau poeto titulą. Ties jo lyrikos kralčio skrynelėmis (taip jau likimas lėmė, gal net prieš poeto vaila - ne dramomis) ir norisi kiek stabtelėti.

Poetas Stasys Santvaras, pradėjęs rašytojo karjerą dramomis, lietuvių literatūros lobynan davė šiuos poezijos rinkinius: Saulėtekio maldos, Pakalnių dėbesys, Giesmės apie saulę ir sielą, Lalvai palaužtomis burėm ir iš viso to sintezę, 1959 m.

Saulėtekio maldomis džiaugsmingai sutikome poetą į mus taip kalbantį:

Ar vyšnių žieduose gimei? Ar saulės ašarėlėj
Tu siūdeisi tą vaisių drabužėlį? -
Kokias tu pareigas eini tamsiam slėny,
Mažasis vabalėli?

Tie ir kiti posmai kėlė džiaugsmą ir tikėjimą, kad Lietuvos žemei gimė poetas. Jo credo - nuo pradžios iki dabar "poetinis grožis ir meninės tiesos meilė".

Madinga yra, o gal net oru, kal poezijos apžvalgininkai ar net ir kritikai rašytoją ar poetą nuskiria į koki nors poezijos mūzų "ordiną", sakysim, poetą Stasi Santvarą į neosimbolikus.

Tokio nuskyrimo, savaimė aišku, niekas nesikrato ir tuom daugiau ar mažiau poetą įtaigoja, bet man'o galva, poetas Stasys Santvaras nėra totalinis bet kurio ordino narys. Jis visu savo vidujiniu "aš" tiek gyvenimo kasdienybėje, tiek slaptuose mūzų soduose visada stovi dideliu, visa savo reprezentatyvia povyza, laisvas, nuoširdus - sau žmogus, sau kūrėjas.

Todėl jo poezijos eilėdara, vaizdingumo priemonės, žodžio išraiška, poetinio sakinio konstrukcija nėra sustingusi, ar šarvota, sakysim, kad ir neosimbolikos "ordino" ritualas.

Jis visada savas, savaimingas, tikėti verčiau ir kaip poetui dera, apdovanotas nuoširdumu.

To nuoširdumo tonas žodžių žaisme įgauna nedirbtinį ritmą ir rimą. Žodžių ir sakinių atspalviai retkarčiais dažomi kitokiomis varsomis, kurios liejasi į eilėraščio visumą ne manieringumu, bet meninės teisybės paprastumu atautais pasteliniiais peizažais.

Atdaruose languose - Aukos taurė ir yra tas dokumentas, kad poetas daugiau laisvas sau žmogus - mažiau, kad ir labai pagarbaus neosimbolikų ordino išdidus ir užkietėjęs riteris.

Kai žemėn svyra tik
pražydusios aguonos,
Kai slegia tiek minčių liūdnu -
O Dieve, duok mum kasdienės
duonos -
Linksmų ir žaidančių
pavasario dienų.

Arba:

Bridau neperbridau aš gundymų
bedugnio klanu,
Dvasia į žemę puolė ir nekėlė -
Kad saulės spindulys atneštų
viltį širdžiai mano,
Meldžiu Tave, o Dievo Avinėli...

Pašventinta Maspetho bažnyčia

Gegužės 27 d., gausiai papiečiams ir svečiams dalyvaujant, pašventinta neseniai lietuviškais tautiniais motyvais pastatytoji Maspetho V. J. Atsimalymo parapijos bažnyčia.

Iškilmės pradėtos eiseną iš klebonijos į naująją bažnyčią, dalyvaujant bažnytinėms organizacijoms su vėliavomis, vienuolėms ir vienuoliams, kunigams ir prelatams.

Sventinimo apeigas atliko Brooklyno archidiecezijos vyskupas ordinaras Bryan J. McEntegart. Iškilmingas mišias naujai pašventintoje bažnyčioje laikė par. šeimininkas prel. J. Balkūnas, asistuojamas kun. kleb. J. Aleksišo ir kun. V. Pažerecko. Pamokslą pasakė prel. J. Boll, Scrantono šv. Mykolo par. klebonas.

Po pamaldų salėje po bažnyčia įvyko šventinimo iškilmės dalyvavusių dvasininkų pietūs. Toje pačioje salėje pa-

rapiečių pietūs įvyksta šį sekmadienį 4 val. Sventinimo proga išleista ir specialus leidinys, kuriame apibūdinama bažnyčios architektūra.

Bažnyčios šventinimo iškilmėse dalyvavo ir architektas Jonas Mulokas ir inžinierius Kozmas Balkus, kurie už savo darbą susilaukė pelnytų pagyrimų ne tik iš papiečių, dvasininkų, bet ir iš paties vyskupo.

Šioje bažnyčioje pirmąsyk iš viso yra pavartotas lietuviškų stogų "žirgelių" konstruktyvinis dekoravimas, organiškai pritaikant juos šiai moderniai architektūrai.

"Žirgeliai" virš stogo prilaiko stiklą, per kurį šviesa patenka į bažnyčią. Visos šio tipo stoginės bažnyčios dažniausiai (ir beveik visada) anksčiau yra buvusios tamsios. Čia gi architektas, įveddamas dengimą stiklu, prilaikomą tų žirgelių, bažnyčią padarė labai šviesią.

New Yorko architektūros naujenybių.

Sventinimo apeigas atlikęs vyskupas, susitikęs vėliau su architektu Muloku, pareiškė jam pasitenkinimą bažnyčios architektūra, kad savo vidaus ir išorės atmosfera esanti labai šilta ir sakralinė ir tuo labiau išsiskirianti iš nūdienio labai dažnai industrinio, mechaninio ir profaninio naujai statomų bažnyčių architektūros pobūdžio.

Arch. Mulokas, kuris, matyt, irgi patenkintas savo darbu, tiek vyskupui, tiek kitiems, yra išsireiškęs, jog "Su šios bažnyčios architektūra aš nesigailėjau laiko ir darbo, kad šiam pasaulio centre būtų paliktas lietuviškos kultūros paminklas".

Skaitykite ir platinkite
VIENYBĘ

Ir vėl:

Gimė džiaugsmas. Gimė laimė. Gimė saulė —
Gimė nesibaigiančių dienų viltis —
Ir sudužo, tartum veidrodis, gyvenimo apgaulė,
Kalnus, vandenį, girias užliejo pilnatis.

Suposi pavasaris ant tavo rankų —
Atsivėrė tolių mėlyni langai —
Tu kilai į giedantį, bėkraštį dangų
Žemės sultis gėrei ir svaigai. . .

Balgiant šią užuominą, poetui Stasiui Santvarui tenka palinkėti ne paprastai ir ne pagal protokolą. Jam reikia tarti ačiū — visų lietuvių vardu ir širdimi už prasmingą jo gyvenimo Aukos taurę Lietuvai.

Nuotraukoje (apačioje) Stasys Santvaras vieno vizito metu Vienybėje, linksmesnėmis dienomis. . . Iš k.: Juozas Tysliava, Alė Santvarienė, Valė Tysliavienė ir Stasys Santvaras.

Dalijasi išpūdžiais iš ką tik įvykusių iškilmų prie naujai pašventintos Maspetho bažnyčios su tos bažnyčios autoriais. Iš k. i d.: arch. J. Mulokas, Vienybės skaitytojas A. Čepulis, S. Narkėliūnaitė (iškilmės filmavusi) ir inž. K. Balkus.

Dar vienas lietuviškas dalykas — tai varpinė su lietuviško stilizuoto koplytstulpio viršūne. (Ta varpinė labai ir vyskupui patikusi.) Stogo trikampis, fronte pratęstas iki grindų, frontui teikia monumentalumo. Akmenyje iškalti žodžiai "Mano namai — maldos namai" paliks, ligi bažnyčia stovės.

Bažnyčios durys Vyties kryžiaus ženklų kompozicija ornamentuotai. Tarp bažnyčios ir vienuolyno baliustrada stilizuotų Gedimino stulpų.

Tie visi lietuviški motyvai pačiu savo naujumu ir skiria šią prel. Balkūno parapijos bažnyčią iš kitos turtingos

Druskinkai tampa vienu svarbiausių Sovietų Sąjungos kurortų. Vilniaus radijo pranežimu, ten įrengiamos sanatorijos širdies ir kraujagyslių susirgimams gydyti.

Balandžio mėn. pradėjo veikti nauja moderniška sanatorija "Draugystė". Ši sanatorija pastatyta ir įrengta kaip eksperimentinė medicinos instituto korotologų bazė. Joje sutelkta pati moderniausia medicininė technika, patyrę gydytojų kadrai. Sanatorijoje galės gydytis 300 žmonių. Jau anksčiau Druskinkai buvo beveik išimtinai įvairiausių Sovietijos pareigūnų poilsio vieta.

Lietuvių Prekybos Rūmų banketo dalyviai: L. Šimutis, kongr. S. Yates, A. Rudis, dr. Jerome. V. Noreikos nuotrauka

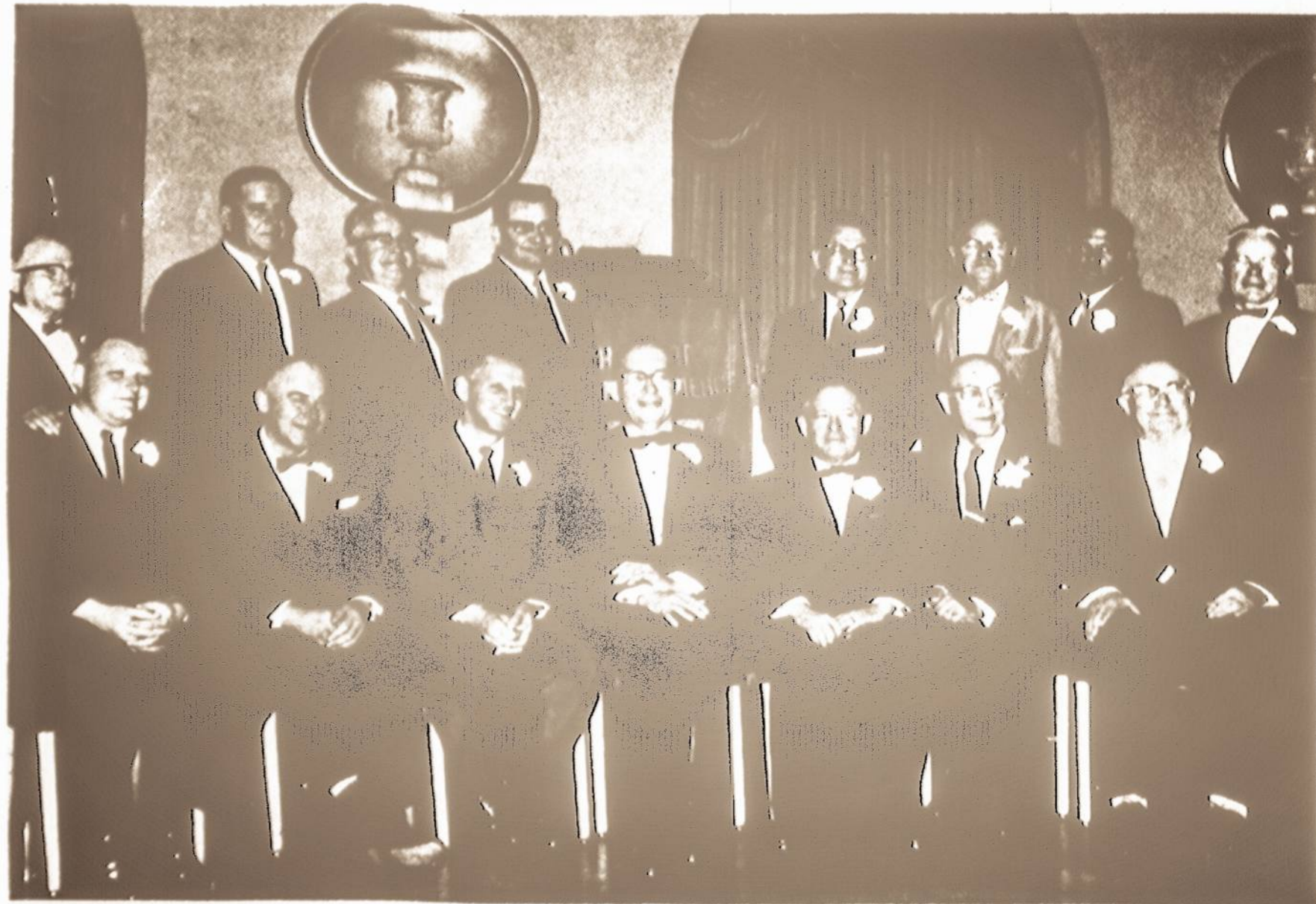
Chicagos prekybininkų bankietas

EDV. ŠULAITIS

Galbūt pačių įtakingiausių ir piniguočiausių Chicagos lietuvių grupė buvo susirinkusi gegužės 20 d. į Ambassador West viešbutį tradiciniame Lietuvių Prekybos Rūmų (The Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois) bankete. Jau 29-tą kartą ši draugija turėjo tokio šaunaus pobūdžio pramogą, kuri savo svečiais (beveik visi yra senosios kartos lietuviai) ir bilietais (25 dol. porai) neturi sau lygių Chicagoje.

Pasistiprinus, kaip jau įprasta, neapsielta be kalbų bei pristatymų, nors visa tai atlikta nelietuvišku pobūdžiu – gana greitai. Buvo pristatyti svečiai prie garbės stalo, kur šalia vienas antro sėdėjo draugai iš Amerikos Lietuvių Tarybos L. Šimutis su dr. P. Grigaičiu, o kiek toliau – M. Vaidyla. Čia taip pat buvo lietuviškų radijo programų vedėjas F. Da kus su žmona ir L. Vanagaitienė, konsulas dr. P. Daužvardis su žmona, teisėjas A. Wells, Liet. Prekybos Rūmų pirm. dr. J. Jerome ir jo brolis kun. R. Jančauskas, S. J., kongresmanas Sidney Yates ir kiti.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo svečias iš Washingtono kongresmanas, dabar kandidatuojąs į Senatą, Sidney Yates (jo motina prieš 60 m. atvykusi iš Vilniaus), kuris kalbėjo tema "Freedom from Persecution". Jis čia klausytojams priminė komunistinę grėsmę pasauliui ir lietuvių pastangas iškovoti savo laisvę. Kalbėtoju, kaip atrodė, yra gerai pažįstami lietuvių tautos stekimai. "Jeigu mes tikėsime į laisvės bylą, išauš diena, kada visi gėrėsis nepriklausomu gyvenimu. Tada turėsime geresnį ir saugesnį pasaulį." – užakcentavo S. Yates.

Lietuvių Prekybos Rūmų direktoriai: Nuotraukoje matomi: dr. J. Jerome, J. Kuzas, F. Raudonis, C. Macke, A. Valonis, dr. K. Drangelis, A. Baliūnas, S. Balzekas, I. Bulaw, W. Kareiva, F. Zogas, J. Pachankis ir kt. Viduryje sėdi kongr. Yates. V. Noreikos nuotrauka

Gražių žodžių pabėrė ir Lietuvos gen. konsulas Chicagoje dr. Petras Daužvardis. Kalbas savo maloniū balsu paįvairino dainininkė Eleonora Zapolienė, kuri sudainavo S. Galievičiaus O! laukiau laukiau, ištrauką iš Gershvino Porgy and Bess ir Grenadą. Pietų metu ir šokiams grojo J. Byansko orkestro muzikantai. Sename ir, bene, garbiausioje Chicagos viešbutyje garbiai skambėjo ir lietuviško suktinio garsai.

Šią pramogą surengė komitetas, kurio pirmininkais buvo Julius Kuzas, William Kareiva, Felix Raudonis, o jiems talkininkavo dr. J. Jerome,

Charles Macke, Anthony Valonis, dr. Kazys Drangelis, Adolph Baliūnas, Stanley Balzekas, Frank Bulaw, John Pachankis, Algerd Pivaronas, Frank Zogas ir kiti.

Be jų, matėsi visa Chicagos lietuvių "grietinė" – J. Kazanauskas, J. Mackevičius, A. Lapinskas, J. Gribauskas, dr. A. Rudokas, A. Saldukas, J. Jatis-Juozaitis, D. Petkus, A. Rudis ir daugelis kitų.

Lietuvių Fondas peržengė \$30,000

Paskutiniame Lietuvių Fondo Tarybos posėdyje patvirtinta 46 narių aukotojai, iš kurių 24 tūkstantininkai (LF Tarybos pirm. dr. A. Razma aukojo \$2,000), o 22 aukoję po šimtinę ar daugiau; jų tarpe yra keletas organizacijų, daugiausia LB padalinių. Didžiąją aukų dalį iki šiol yra įnešę gydytojai. Jų pavyzdžiu turėtų pasiekti inžinieriai, prekybininkai ir kiti. Kol kas daugiausia aukų yra iš Illinois lietuvių. Laukiama įsijungiant New Yorko, Michigano, Ohio ir kitų vietovių tautiečių. Aukos siunčiamos šiuo adresu: Lietuvių Fondas, 7248 S. Albany Ave., Chicago 29, Ill. Lietuvių Fondas – Lithuanian Foundation 5, m. kovo 14 Illinois valstybėje legaliai inkorporuotas kaip nepelno organizacija, kuriai paaukotos sumos nurašomos nuo pajamų. Gegužės 12 d. adv. Alg. Keželis jungtiniame LF Tarybos ir valdybos posėdyje šį teisinį dokumentą perdavė LF valdybai. Tame posėdyje numatyta Investavimo komisija. Taip pat sudaryta pelno skirtymo komisija, kuri metų pabaigoje turės paskirstyti

susidariusį iš kapitalo pelną. Valdyba gražiai sutvarkė narių įmokėjimų kartoteką ir kitas bylas. LB Tarybos suvažiavime Clevelande laukiama reikšmingų sumanymų bei pasiūlymų Lietuvių Fondo vajui paspartinti. B. Bbr.

AUKOS VIENYBEI:

1. Schegauskienė Jamaica, N. Y.	\$30.00
P. Litvaitienė Brooklyn, N. Y.	\$20.00
C. Saltenis Cedar Grove, N. J.	\$5.00
V. Kalvelis Ozone Park, N. Y.	\$3.00
V. Lapšys Brooklyn, N. Y.	\$3.00
I. Mikolainienė Yonkers, N. Y.	\$3.00
V. Podziūnas Jersey City, N. J.	\$3.00
F. Venis Woodhaven, N. Y.	\$3.00
P. Pėstininkas Scranton, Pa.	\$2.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojama.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
ACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

GINTARAS Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

Haven Realty

JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. iki 9 v. v.

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

J. Deveikė apie Vienybės priedą

...Nustebina, pradžiugina, leidai bent mintimis pa-vaikščioti po taip brangią lietuvišką žemę, išspaudei ne vieną ilgesio ir meilės ašarą. Didelis ačiū už tai.

Laimingu sutapimu, lygiai prieš dvi savaites po pamaldų gavau Pačios rašini, viską atidėjau į šalį ir skaičiau. Pradėjau kiek skeptiškai, nes buvau girdėjusi, ar tiksliau, skaičiusi, kad "Narkėliūnaitė šiaip, Narkėliūnaitė taip", bet paėmusi, į šalį nepadėjau, ir visą visutėlį perskaičiau. Tai buvo tik lietuvi, kuri apie Lietuvą skaitė.

Tą rašini turėjau skubiai gražinti, bet laimei Pačios atėjo. Tikrai ačiū, nes antrą kart skaitydama, ir nervus bei širdį padėjusi į šalį vėnu tesirūpinau, būtent, kaip parašyčiau; kaip pasielgčiau, jeigu būčiau buvusi Pačios vietoje. Dėl elgesio nežinau, esame per daug skirtingos, o antra, nežinau, ar skiri aiškiai Valstybę ir Tautą, kas retai tedaroma emigracijoje.

Daug ką galima būtų pasakyti, žiūrint mūsų senosios

Dr. J. Deveikė

valstybės intereso akimis, bet kadangi aš menkai valstybe tesirūpinu, sukaupusi visas jėgas ir visą gyvenimą Tautos tarnybai, tai viena tegaliu pasakyti: būčiau parašiusi taip, kaip Patį parašei, tik vargu, ar būčiau įdėjusi tiek

finelijos — juk visas rašinys, tai komplikotos geometrinės figūros. Mielos jor man ir todėl, kad gimnazijoje man būrė, jog būsiu matematikė, o tapau istorikė.

Svairsčiau, žiūrėjau atskiras dalis, derinau, verčiau aukštytyn kojom ir vėl stačiau ir guldžiau, ir viena tegaliu pasakyti: bravo!

Ir galvoju, ar bus šiais metais pasaulio spaudoje geresnis reportažas už šį. Taip. Ne tik už Pačią netenka raudonuoti, bet reikia sveikinti, kad išėjai į didelius žurnalistus, o juk tai nedažnas reiškinys. Daug dėliaugsmo, o dar daugiau įsipareigojimų.

Kas sunkiose valandose drįso būti tarp Vilniaus bokštų, pasisemti iš ten jėgos, tas visam laikui bus paženklintas ne tik drąsa, bet ir sugebėjimu aiškiai numatyti ir net pasakyti. O paskutinieji sakiniai taip saviti tiems, kurie budri ties tautos ateitimi. Dar kartą ačiū!...

J. DEVEIKĖ
Paryžius, Prancūzija

leva Mikolainienė (dešinėje), buvusio Vienybės redaktoriaus P. Mikolainio našlė ir ilgametė Vienybės skaitytoja Ona Budraitienė Vyt. Širvydo ir jo žmonos pagerbime praeitą šeštadienį
J. N. Tysliavos nuotr.

Kasdieninė gimnastika

Daili, tiesi galvos, pečių ir liemens laikysena priklauso nuo to, kaip išsivystė kaklo, pilvo, nugaros, pečių lanko ir kiti raumenys. Jei šios raumeninės grupės moters kūne silpnai išsivystę, tada ir pečiai būna nuolaidūs, ir nugarą pakumpusi, su atsikišusiomis mentėmis, o pilvas — didelis. Kiek nemalonumo suteikia moteriai tokia išvaizda!

Bet tai dar ne visa bėda. Dėl silpnų raumenų neretai sutrinka ir vidaus organų veikla;

neišsivystę, idubusi krūtinės lašta neleidžia giliai kvėpuoti, dėl to atsiranda dusulys, organizmui trūksta deguonies. Ištežę, silpni pilvo raumenys apsunkina virškinimą. Be to, aptukusi moteris, nors iš pažiūros ir atrodo "dikta", neįveikia bent kiek sunkesnio fizinio darbo, negali greičiau paeiti.

Todėl kiekviena moteris, pastebėjusi pirmąsias tukimo žymes, privalo susirūpinti. Apvalėjantis liemuo, riebalų

susitelkimas šlaunyse ir t. t. rodo, kad pilvo ir kojų raumenys yra visiškai silpni, o medžiagų apykaita pradeda trūkti. Žinoma, kartais pilnėjama dėl kokios nors ligos, tačiau dažniausiai dėl neteisingos mitybos ir apsileidimo. Moterims, kurios dirba sėdėdamos arba tik šeimininkauja namuose, stinga judrumo, ir jų raumenys, nieko neveikdami, išlempa. (Namų šeimininkės darbai, nors ir pakankamai nuvargina, visų raumenų neapkrauna, todėl netrukdo tukti). Neretai dėl nerūpestingos pažiūros į savo figūrą liemuo ir ypač pilvas pasilieka storas po gimdymo.

Įrodyta, kad net 40-45 metų moterys, kurios niekuomet nesimankštino, pradėjusios sistemingą kasdienę gimnastiką, jau po 3-4 mėnesių tiek sutvirtina savo pilvo presą, kad pagal visus fiziologinius rodiklius jų raumenys nesiskiria nuo 20 metų merginos pilvo raumenų. Tačiau norint šią būklę išlaikyti, nereikia daryti pertraukų, o tęsti mankštą reguliariai, kasdien.

Kasdieninė gimnastika sustiprina centrinę nervų sistemą, gilina kvėpavimą ir pagyvina kraujo apytaką, reguliuoja organizmo medžiagų apytaką. Mankšta pakelia nuotaiką, pagerina darbingumą. Tuo greitai įsitikina kiekviena.

Mankštintis reikia nevalgius, gryname ore arba gerai išvėdintame kambaryje. Apranga turi būti lengva: marškinukai ir trumpos kelnaitės. Pradžiai parenkama lengvas, paprastas pratimus, vėliau pereinama prie sudėtingesnių. Pradėjus rytinę mankštą, pirmas kelias dienas jaučiamas savotiškas raumenų skausmas. Nekreipiant į tai dėmesio, reikia mankštintis toliau, ir po 3-5 dienų skausmingumas paprastai išnyksta. Mankštos metu kiekvieną pratimą reikia stengtis atlikti tiksliai ir teisingai. Kvėpuoti reikia giliai, nosimi.

Vidutinio amžiaus ir pagyvenusios moterys prieš pradėdamos kasdienę mankštą, būtina privalo pasitarti su gydytoju.

Nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumeratą

Vienybietės Vienybės namuose. Iš kairės: Uršulė Bacevičienė, E. Povilanskienė, Litvaitienė, V. Tysliavienė ir buv. Moterų Vienybės pirmininkė P. Šimėnienė.

PRAŠYKITE ORIGINALAUS LENKIŠKO KUMPIO

Savo maisto krautuvėje arba Supermarket

TIKRASIŠ IMPORTUOTAS LENKIŠKAS KUMPIŠ užsitarnavęs šį ženklą

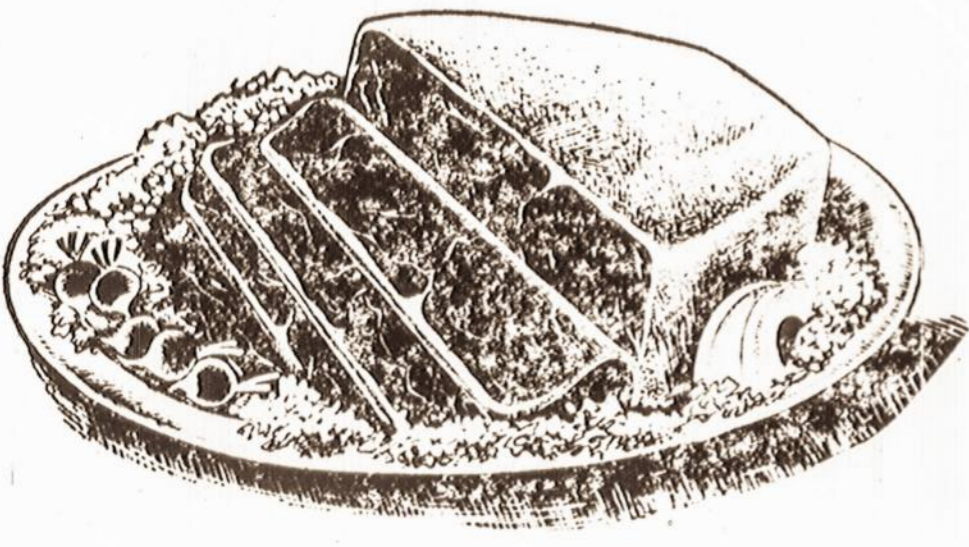
kuriuo įrodoma, kad tai aukščiausios kokybės produktas

ORIGINALUSIS IMPORTUOTAS pasaulyje išgarsėjęs

Lenkiškas kumpis

Atalanta - Krakus - Tala

gaunamas įvairiuose didžio dėžutėse po 2, 3, 4, 5, ir 7 svarus.

STEPONUI BALČIONUI MIRUS,

Mūsų mielai narei jo dukrai STEFANJAI BALČIONAITEI-VAIKUTIENEI žentui Vytautui Vaikučiui ir jo žmonai Mortai Balčiūnienei reiškiamo širdingą užuojautą.

Stamfordo ir Apylinkės LIETUVIŲ MOTERŲ RATELIS

STEPONUI BALČIONUI MIRUS,

nuliūdime likusiai žmonai ir dukteriai STEPAI VAIKUTIENEI, JOS VYRUI IR ANŪKAMS

gilia užuojautą reiškia

LOLIA IR EDVARDAS PILIAI

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

Lilija Butkutė ir Albertas Menderis po sutuoktūvių Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne.

Mums rašo:

NEKUKLUME PASKENDEŠ "PASKENDUSIO PASAULIO" AUTORİUS

Rašyti apie paskendusį pasaulį galima tik arba prisiskaičius bobutės pasakų arba pačiam nusileidus po vandeniu. Nusileisti po vandeniu yra visoklausių būdų. Vieną būdą panaudojo Vienuolio "Paskenduolės" Veronika. Bet aš netikiu, kad kas nors būtų apgavęs Bronių Railą, juo labiau, kad jis ne tik panašus į vyrą, bet ir visiems apie tai garsiai skelbia.

Mane stebina ne tai, kad B. Raila savo 434 puslapių knygą pavadino "Iš paskendusio pasaulio". Jis geriau žino, kaip pavadinti savo vandeninąją veiklą. Mane stebina jo arogantiškumas, atsakinėjant į gegužės 11 d. Dirvojeitilpusi pasikalbėjimą su savimi.

Kiek žinau, visi ne po vandeniu gyvenantieji knygų autoriai leidžia savo veikalus įvertinti kitiems. Bet Bronys Raila ne toks. Savo atsakyme

jis ne tik įvertino savo knygą, bet ir pakeliui apšmeižia savo geradėjus, kurie padėjo išleisti jo "Paskendusį pasaulį."

Į klausimą: "Ar neprisidėjo Jūsų ideologiniai draugai ir šiaip gerbėjai, kurių kaip laikraštiniškas Jūs nemažai turite?", Raila atsako:

Labai vertinu savo ideologinius draugus ir ypač gerbiu gerbėjus, jeigu tokių dar yra. Bet prie knygų leidimo nei vieni, nei kiti neprisidėjo. Be abejo, jie gal nebūtų griežtai priešingi skaityti mano straipsnius ir gauti knygas už dyką, kaip dovaną, bet kad prisidėti prie jų išleidimotai kur jūs matėte tokius pokštus?"

Man atrodo, kad konstatavęs tokį faktą Bronys Raila šiuo atveju teisingai įvertina savo povandeninę kūrybą: kas parems asmenį, kuris ne tik

nieko nepasako, bet dargi spleauna visiems į veidą.

"Esu įsitikinęs, kad tie mūsų laikų plešiniai (Raila turi mintyje savo knygą) gal bus daugiau įdomūs, reikalingi ir išperkami tik po dviejų ar trijų generacijų ar net dar vėliau."

Visi žino, kad B. Raila gudurmo pasiskolino iš devynių čigonų, bet iš kelių porų pasiskolino uodegos plunksnų savo nekukulmui išryškinti?

Tokla yra mano nuomonė apie B. Railos nuomonę dėl savo knygos.

F. Žemaitaitis
Brooklyn, N. Y.

TRAGIŠKO BIRŽELIO MINĖJIMAS

New Yorko Lietuvių Taryba kartu su estais ir latviais per Baltic States Freedom Committee rengia baliojo birželio minėjimą, kuris įvyks (sekmadienį) birželio 17 d. 5 val. p. p. Carnegie Endowment International Center, 345 E. 46th Street, New York, N. Y. Svarbiausiu kalbėtoju bus kongresmonas John S. Monagan iš Connecticut.

Meninę programą atliks paskirų tautų menininkai, Lietuvius atstovaus pianistė Aldona Kepalaitė.

Visi dalyvaukime minėjime. Įžangos mokesčio nebus.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBOS VALDYBA

Vytautas Ubara išrinktas ateinantiems dvejiems metams 54 siuvėjų lokalo delegatu.

Vėl dvi mirtys aplankė Williamsburgo lietuvius. Širdies liga mirė Petras Dailydėnas, kilęs nuo Vabalninko. Paliko tris brolius. Walter Umbrasas, buvęs biznieriūs, taipgi pasimirė širdies liga. Abudu buvo per 70 m. amžiaus.

Nuo birželio 15 d. Atlanto pakrantėje pradeda veikti viešbutis ir restoranas "NIDA". Viešbutis "Nida" yra gražiajame Asbury Park, N. J., 7-tos ir Park Avenue gatvių kampe. Jungtvių kampe. Jau dabar priimami užsakymai kambariams. Kambarys su pilnu išlaikymu nuo \$42 į savaitę asmeniui, vien kambariai be maisto nuo \$3 į parą. Žymios nuolaidos gyvenantiems savaitėmis, dar didesnės nuolaidos gyvenantiems visą sezoną. Viešbučio salę galima naudoti visoklems suvažlavimams, susirinkimams, paskaltoms. Priimami užsakymai vaizėms įvairioms progomis. Baras jau veikia.

Savininkai Mačiuliai maloniai kviečia atsilankyti jų viešbutyje "NIDA", Asbury Park, N. J. (7th ir Park Ave. gatvių kampe). Tel. PR 4-7788. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais.

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis

Prekes siunčiame ir per pašta

Martha & Peter Lisauskas

64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, šokiams ir kitokioms pramogoms

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kioskas

V. Senkus, ved.

Telefonas: EVergreen 4-9672

Winter Garden Tavern Inc.

Vyt. Beleckas, sav.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

Moterų Vienybės PAVASARIO ŠOKIAI

ŠEŠTADIENĮ

birželio 9 d.

MASPETHO PILIEČIŲ KLUBO SALĖJE
69-63 GRAND AVE. MASPETH, N. Y.

PRADŽIA 8 VAL. VAKARE

Programą atliks Leonas Karmazinas ir Edvardas Liogys

ŠOKIAMS GROS ALGIO STAROLIO ORKESTRAS

Įžanga \$3.50 asmeniui, įskaitant užkandžius

Stalus galima užsisakyti pas Eleną Andriušienę,
tel. VI 7-4477, Helen Venis, tel. VI 6-8928 ir visais

MOTERŲ VIENYBĖS NARĖS

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

Agentūra siuntiniams į Lietuvą ir kt kraštus.

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Benediktas J. Schegaus

Gegužės 14 Brooklyne miręs ir gegužės 18 d. Cypress Hills kapinėse palaidotas Benediktas J. Ščegauskas-Schegaus buvo vienas savo metu veiklausių Didžiojo New Yorko lietuvių.

Tačiau jis priklausė grupel tokių tautiečių, kurie glbiai varė lietuvybės darbo vagą, bet nesigarsino.

Vienybė ypatingai gėdi su jo mirtimi ir jo namiškinius užjaučia, nes velionis yra buvęs vienas tų asmenų, kuris labai tampriai ryšiais siejosi su laikraščiu ir kurio atminimas Vienybėje ir jos darbuotojų tarpe ilgai pasiliks.

Benediktas Schegaus, pastaruoju metu jau nebedalyvaujdamas lietuvų veikloje, iki 1955 m. buvo atsidėjęs savo darbui, vesdamas nekilnojamo turto ir apdraudos įstaigą beveik toje pačioje vietoje Brooklyno Grand Street, kur savo metu yra buvusi Vienybė.

Velionio liūdėdami liko jo žmona Ieva ir trys seserys: Rakauskienė, Kalifornijoje, Kasparienė Detroite ir Kukonienė Brooklyne.

B. J. Schegaus buvo gimęs 1879 m. sausio 5 d. Seredžiūje, Lietuvoje. Į šį kraštą at-

vykęs jaunuose metuose, savo draugų atminime išliko kaip vienas taurių lietuvių.

Velionis kurį laiką yra buvęs SLA 287 kuopos sekretorius, o taip pat dažnai talkindavo Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, dalyvaudamas komisijoje įkainuojant nuosavybes, paskolas gaunant.

Nors bažnytinėje veikloje per savo gyvenimą ir nepasižymėjo, bet Brooklyno lietuvų kronikos autoriai negalės praeiti pro jį tylomis, kai jie rašys Apreiškimo par. kūrimąsi. Turbūt mažai kam šiandien yra žinoma, kad jų steigėjų tarpe, kartu su J. Garšva ir kitais yra dirbęs ir Benediktas Schegaus. Jo vadovaujantis darbas yra net buvęs pirmos svarbos.

Benedikto Schegaus našlė Ieva, su kuria jis sukūrė šeimą 1949 m., buvusi Bajorienė, dėkinga visiems, ją užjautusiems ryšium su jos vyro mirtimi.

VI. Dilis, ilgametis Vienybės skaitytojas ir rėmėjas, žinomas visuomenininkas, praeitą ketvirtadienį buvo išgabentas į ligoninę sveikatai tikrinti.

Vienybę leidusios Lithuanian Press korporacijos direktoriai, kurių tapę yra gegužės 17 d. miręs B. J. Schegaus-Sčegauskas. Iš k. į d.: A. S. Trečiokas, A. Mikalauskas. (Antroje eilėje) J. Ginkus, Juozas Tysliava, X. Strumskis, B. J. Schegaus.

Po Širvydų pagerbimo programos užkandžiauja iš k. į d.: St. Karvelis, Vyt. Širvydas, J. Mikuckis ir J. Valakas.

Ieva Trečiokienė, išgulėjusi 4 savaites ligoninėje, grįžo į savo namus, Orange, N. J. Dabar gydosiu namuose. Trečiokienė dėkinga visiems prieteliams, labai apgailestauja, kad dėl savo sveikatos negalėjusi dalyvauti V. Širvydo ir jo žmonos pagerbime Vienybėje praeitą šeštadienį.

Darius-Girėno Postas Nr. 1 praneša, kad š. m. liepos 15 d. bendrai susitarus su ramovėnais, sportininkais ir kitomis organizacijomis, rengiamas Darius-Girėno minėjimas. Apie programą ir kitas informacijas bus paskelbta vėliau.

JAV LB New Yorko I Apylinkės naujoji valdyba pasišikirstė pareigomis: A. Reventas, pirm., K. Kepalas, vicepirm., Z. Dičpinigaitis, sekr., V. Padvarietis, išd., V. Jonikas, narys. Valdybos adresas: 177 Jerome St., Brooklyn 7, N. Y. Tel.: MI 7-3985.

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviam
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
Vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

VISOS PREKĖS IŠPARDUODAMOS

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

VIENYBĖ

Kap. Vaclovas Alksnis Memorial Day parade New Yorke vadovavo Dariaus ir Girėno posto eisenai.

Edvardas Genevičius, kuris yra New York Transit Authority vieno skyriaus vedėju, šiomis dienomis įgijo N. Y. State public accountant titulą.

Julija Jurevičienė, adv. Jurevičiaus žmona, sugrįžusi iš ligoninės, sveiksta namiškių prižiūrime. Jurevičienė yra Onos Ginkuvienės sesuo.

Parduodamas sklypas gražioje Long Island vietoje prie vandens. Kaina \$2400. Skambinti vakarais: MI 2-3214.

Antanas ir Magdalena Aleksiejai iš Woodhaveno, seni Vienybės skaitytojai ir rėmėjai, šiomis dienomis išskrido į Floridą pavišėti pas savo ženą ir dukrą bei anūkus Alenčikus. Aleksiejai ketina tenai pabūti apie tris savaites.

Bronė Mazeikienė, iš Chicago, buvo atvykusi į Brooklyną dalyvauti Petro Dailydėno laidotuvsė.

Pranas Zavetskas, ALT narys, sveiksta po širdies smūgio.

A. Ruzgas, dirbęs banke, baigė finansininkų institutą ir tapo diplomuotas bankininkas.

KASDIENOS NUOTRUPOS

Pilni laikraščiai, daugelis knygų gvildena labai opų jaunimo klausimą. Ką gi, jaunimo sąvoka visiems per daug aiški, nes šia riba reikėjo nori - nenori praėti.

Senieji, prieš I Pas. karą buvusi karta, gyveno visiškai kitu Dievu, skirtingais papročiais, sakyčiau, jie gyveno lyg kitos planetos gyvenimu. Jų vaikai, kol buvo maži, sekė jų pėdomis, gi paaugę sėmės iš to kaupo, kuris jau liejosi, nors labai pamažu iš kitur.

Dabar gi vaikų vaikai, išaugę visoje kitoje aplinkoje, paniekinę senąsias idėjas, pradėjo su nauju, technikos gyvenimu žengti sparčiais žingsniais pirmyn, kad tėvai nebesustgaudo kas atsitiko su jų vaikais, kad eina tarytum su vėjais.

Nauja epocha atneša visad naujo, gyvenimas nestovi vietoj, todėl visiškai nesistebiu kur eina jaunimas nesuradęs savęs.

Mokslas, technika, viską verčia iš kello ir kuria kažką naujo, ko iki šiol net nesvajojom. Kai skaičiau Ovidijų su jo aprašymu, kaip klio į erdves su vaško spazais, ėmė tik juokas iš tos fantazijos.

Šiandien fantazija tapo realybe ir jau daužo su raketom mėnulio paviršiu, nebetoli laikas, kai žmogus išsikels tenai.

Apvertė mūsų galvojimą ir mes nesipriešindami jį prii-

mam. Kodėl dabar ieškot, kad sūnus ar duktė kitāip galvoja apie viską ir neseka tėvų pėdomis.

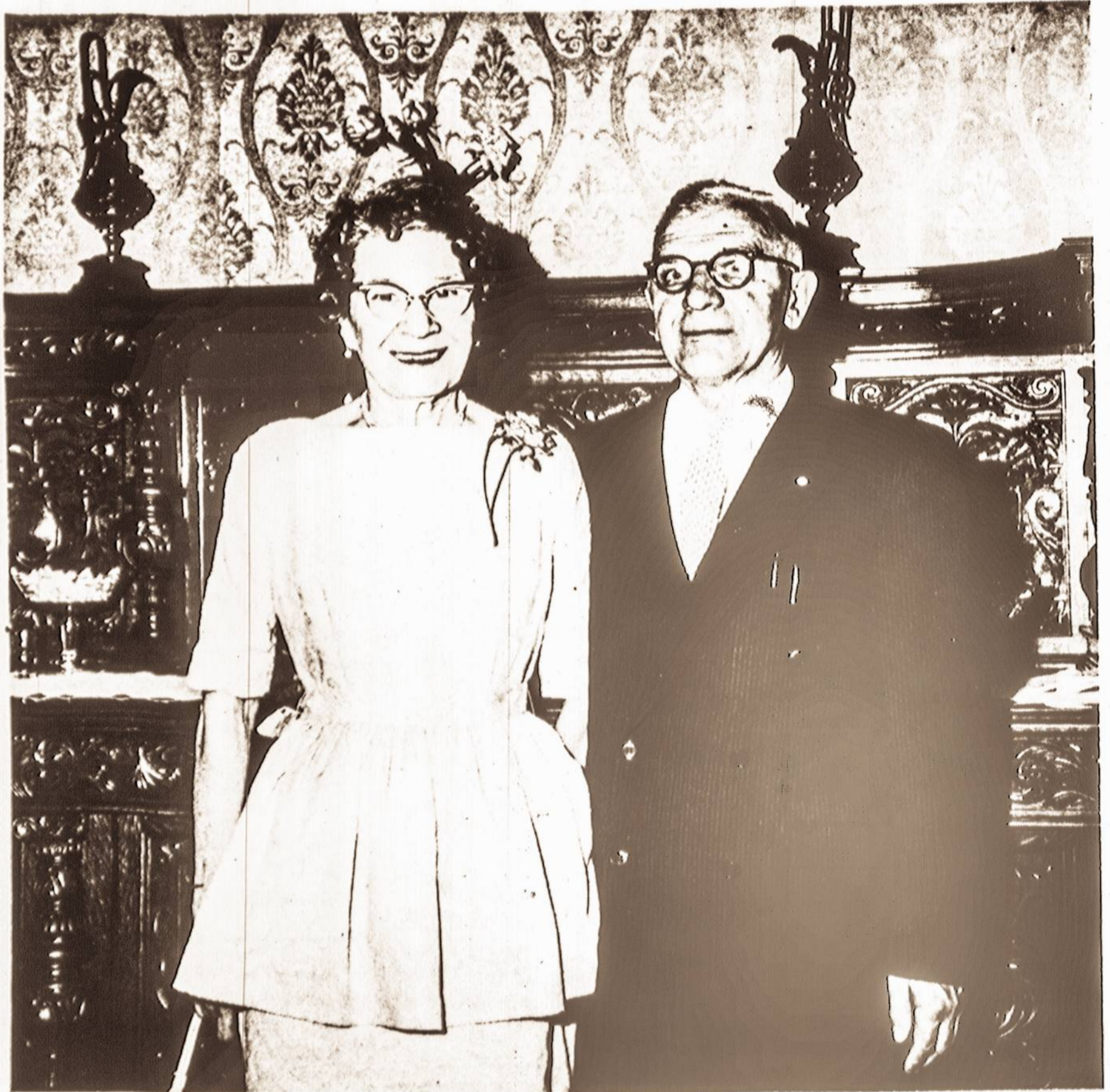
Jaunimas, kaip mažas vaikas kol auga, turi judėti. Dabartinis jaunimas turi dardidesnį energijos rezervuarą, jėgų jis ieško kur išliet, išsikvot. Tarytum pavasarį iš siljejusį upė verčia viską pakeliui, kas jai kelią pastotų. Čia ir ateina talka jam, kad jaunimo energija būtų nukreipta pozityvia linkme. Tėvai, artimieji, mokyklos ir pats gyvenimas ateina talkon. Jaunimas įgavęs blogą sėklą, apsvaigsta ja, kaip narkotikais...

Dabar reikia palmt jį draugiškai, vest jį kūrybos keliu, nes jis blaškosi ir ieško atramos. Pagerbliu prezidentą Kennedy, reikia duot naujai generacijai kelią.

Kiek daug lietuviškų organizacijų įsileidžia jaunimą į savo eiles? ... Kiek daug jų traukia tėvai, draugai? ..

Senieji turi vieną kartą pajust, kad jie neamžini, kad jie nėra nepakeičiami, kad naujoji karta turi ateiti ir reiklia leisti juos į klubus, klubelius, valdybas.

Nauji laikai, nauja epocha neša naujo, pasveikinkim naują kartą, kuri pavaduos mus. Valio pozityvus jaunime! Lietuviškas jaunimas skina kelius į saulę. J. PAROJUS

Vytautas ir Ona Širvydai jų pagerbime Vienybės namuose praeitą šeštadienį. Širvydai jau atšventė 39 m. vedybų sukaktį.

J. N. Tysliavos nuotraukos

Naujoji Lietuvių Menininkų Sąjungos valdyba. Iš k. į d.: St. Modziliauskas - sekr., Ant. Visminas - izd., Rožė Mainelytė - reik. ved., J. Valaitis - vicepirm., K. Vasiliauskas - pirmininkas.

Menininkų susirinkimas

Lietuvių Menininkų Sąjunga Amerikoje gegužės 29 d. įvykuriame savo metiname susirinkime peržvelgė veiklą ir išsirinko naują valdybą. Pranešimus apie veiklą padarė sekr. R. Mainelytė, reik. ved. K. Vasiliauskas ir izd. Ant. Visminas.

Į naują valdybą išrinkti: K. Vasiliauskas, pirm., J. Valaitis, vicepirm., R. Mainelytė, reik. ved., St. Modziliauskas, sekr., ir Ant. Visminas, izd. Pereitoje valdyboje pirmininkavo A. Kačanauskas.

Sąjunga yra įkurta 1949 m. ir apjungia visų sričių menininkus. Šlame susirinkime

nutarta buvusiam Sąjungos nariui Vl. Ivanauskui, mirusiam New Yorke, pastatyti antkapį. Pradžiai J. Valaitis paaukojo \$10. Iš Sąjungos narių iki šiol mirę jau yra, be Ivanausko, J. Štarka, Vl. Grigaitienė, A. Škėma ir J. Ginkus.

Sąjunga kasmet rengia po didesni parengimą su paskaitomis lietuvių muzikos ir meno klausimais. Po susirinkimo J. Valaitis, kurio restorano patalpose susirinkimas vyko, menininkus ir jų svečius gražiai pavaišino.

Kristina Paprockaitė ir Sigitas Novickis sukuria šeimą ši sekmadienį V. J. Atsimainymo bažnyčioje. Jungtvių apeigas atliks prel. Jonas Balkūnas. Po to jaunosios tėvų namuose įvyks mažas priėmimas ir jaunieji išvyks po vestuvinei kelionei į Europą. Amerikon sugrįžę jaunieji apsigyvens Kalifornijoje. Jaunieji yra dviejų New Yorke lietuviams pažįstamų šeimų nariai. Jaunosios tėvai yra Vaclovas ir Birutė Paprockiai, o jaunojo - adv. Birutė ir inž. Ant. Novickiai.

Dariaus ir Girėno minėjimas įvyksta liepos 15 d. Pasitarti šiuo reikalu Dariaus ir Girėno paminklo komietas šaukia bendrą Brooklyną ir apylinkės organizacijų, draugijų, klubų, kuopų, meno grupių ir jaunimo vienetų susirinkimą. Dėl laiko stokos organizacijų atstovai gali dalyvauti ir be įgaliojimų. Susirinkimas įvyks birželio 6 d. 8 val. vak. Liet. Pil. Klube, 280 Union Avenue, Brooklyn.

Dalis svečių iš Vytauto ir Onos Širvydų vakaro Vienybėje. Priekyje Širvydai, toliau matyti: E. Kulber, I. Mikolainienė, E. Povilanskienė, St. Jakštas, A. Karvelienė, Litvaitienė J. Mikuckis, I. Schegauskienė.